

Kristillinen miestenlehti Tosimies

5/20 6,00 €

4 **Miestenilta Peräseinäjoella**

12 **Sielunhoitoa pandemian keskellä**

40 **Renault sähköistyy**

► KUSTANTAJA

Faktapro Oy
Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10
info@faktapro.fi

► TOIMITUS

Jänismäki 1 A
02940 Espoo
puh. (09) 54 79 74 10w
toimitus@tosimies-lehti.fi

► PÄÄTOIMITTAJA

Kimmo Janas
puh. 050 912 7332
kimmo.janas@tosimies-lehti.fi

► ISSN 1458-3224

► KUVANKÄSITTELY

Faktapro Oy/Petri Janas

► PAINO

Oy Arkmedia Ab
Duvaldtintie 6
65170 Vaasa

► ILMOITUSHINNAT 2020

(+ alv 24%)

	mv	2-väri	4-väri
1/1	1.150 €	1.350 €	1.600 €
1/2	670 €	850 €	1.000 €
1/4	400 €	500 €	570 €
1/8	240 €	270 €	350 €

► TILAUKSET

Kestotilaus: 35 € (6 numeroa/vsk)
Määräaikaistilaus: 40 € (12 kk)
tilausmaksut sis. alv 10 %
tilaukset@tosimies-lehti.fi
www.tosimies-lehti.fi
puh. (09) 54 79 74 10

► KANSI

Mikäpä sen ihanampaa, kuin joskus nostaa jalat ilmaan ja antaa tuulen viedä.
© Jairph/Unsplash

Sisällys 5 / 2020

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Miestenilta Peräseinäjoella
- 8 YK-veteraani Mauno Mäkinen "Työ Kyproksella ja Lähi-idässä avasi elämään uusia näköaloja"
- 10 Päivittäistä huokailua Jumalan puoleen
- 12 Sielunhoitoa pandemian keskellä
- 16 Takaisin luontoon – tavalla tai toisella
- 20 Maakalla – ei Brysselin direktiivin alla
- 24 LehtoPeat laajensi Kurikkaan
- 26 Tosikuvat
• Metsäjätti
• Wendy
- 28 Sopuinen elämä
- 29 Taivaasta tuulee Muista - älä unohda!
- 31 Pohojamaan kautta... Meniköhän överiksi?
- 32 Tosimies lukee
• Yhden kirjan koulu
• Onko mitään järkeä uskoa Jumalaan?
• Miehen kosketus
• Kulttuurina kunnioitus
- 34 Tosimies ei vihanneksia kavahda
- 37 Lyhyestä virsi kaunis
- 38 Lähetysten ja rukouksen viikonloppu "Liitymme Jumalan suunnitelmiin rukoillen"
- 40 Tosimies testaa: Renault sähköistyy

▲ Pääsimme Mika Poutalan kyytiin testaamaan uutta Yamar 63DC -venettä.

▲ Kallankarit eli Maakalla ja Ulkokalla sijaitsevat Perämeressä 18 -20 km mantereelta Kalajoen edustalla.

▲ LehtoPeat avasi uuden turvahoitolan Kurikkaan, ja Juha Mieto kävi heti testaamassa hoitoja.

▲ Jussi Vatanen näyttää pääosaa uudessa, varsin ajankohtaisessa Metsäjätti-elokuvassa.

▲ Bergvig Säätiön tapahtumakoordinaattori Yrjö Rossi on tyytyväinen kartanon uudesta vuokralaisesta. – Seurakunnat ovat edelleen tervetulleita seminaareihin ja leireihin Bergvikiin.

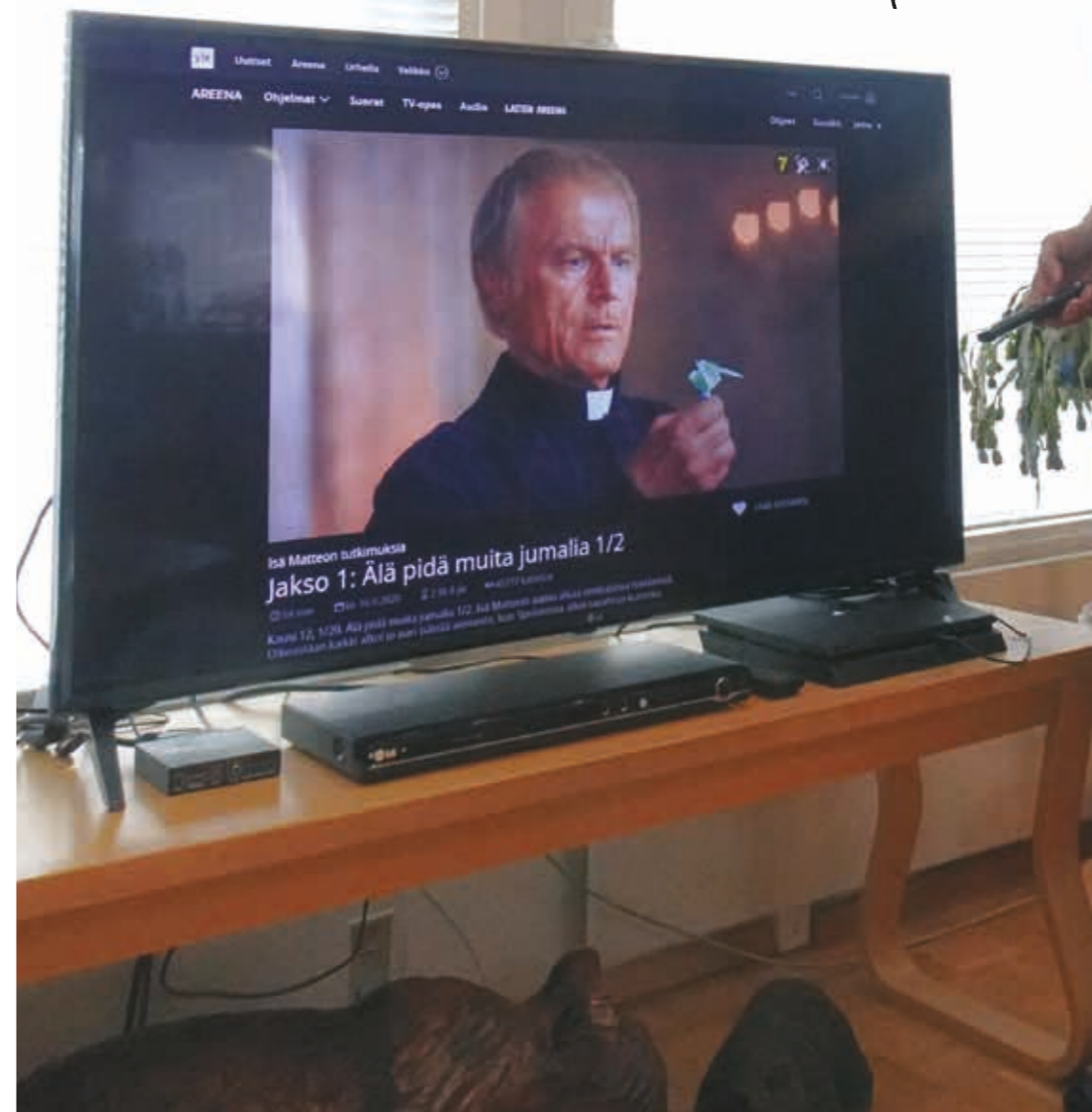
Ajat muuttuvat...

Miten se vanha kansa sanookaan, että "ympäri käydään ja yhtehen tullaan". Muistelin tuossa nuoruuteni elokuvausuosikkeja ja täytyy myöntää, että viihdyin elokuvateatterin pimeydessä katsomassa vauhdikkaita spagettiwesternejä – toki Clint Eastwoodin legendaarisia rainoja, mutta myös Terence Hillin ja Bud Spenserin rymistelylänkkäreitä. Kavereilla oli hauskaa, ja nyrkkien puhuessa pahiksia kaatui kuin syysviljaa suomalaisella pellolla. No se oli sitä aikaa, kun nuori mies kaipasi elämäänsä vauhtia ja vaarallisia tilanteita.

Entäpä nyt, kun itselläkin on jo askel lyhentynyt ja turha meuhkaaminen jäänyt historian hämyyn?

Yllättäen televisioni ruudulla seikkailee jälleen Terence Hill, mutta nyt täysin erilaisessa roolissa kuin aikaisemmin. Hill on vaihtanut länkkäriin vetimet katolisen papin kaapuun ja on ratkonut Isä Matteona rikoksia pienessä Spoleton kaupungissa keskellä Umbrian vehreää maaseutua jo viimeiset 20 vuotta. Viime vuonna 81 vuotta täyttänyt Hill, oikealta nimeltään Mario Girotti, ei enää käytä nyrkkejään vaan huomattavasti väkevämpää asetta eli Jumalan sanaa puhutellessaan rikollisia. Eikä Isä Matteo lyö Raamatullakaan päähän, vaan valitsee tilanteeseen sopivat lainaukset Raamatusta ja esittää ne rakkaudella.

Keimurin

Miestenilta Peräseinäjoella

Ilkka Löytty

Saimme kokoontua seitsemän kuukauden jälkeen taas perinteiseen Miesteniltan 30.10.2020 Peräseinäjoen kirkkoon, joka on seisonut samalla paikalla jo 128 vuotta.

Peräseinäjoen miehet ja suntio olivat järjestäneet maistuvat kahvitarjoilut aluksi. Raimo Mäki-Reini ja Tapio Hirvilampi toivottivat miehet lämpimästi tervetulleiksi Sanaan ja musiikin kuulolle.

– Me suunnitelimme työryhmällä, että syyskaudella olisimme kokoontuneet siellä sun täällä, firmoissa ja muualla. Mutta vaikka liikeyritykset ovat kuinka suuria halleja hyvänsä, niin käytävät ovat kapeita. Niin tulimme lopputulokseen, että sen turvallisempaa paikkaa ei Seinäjoen seurakunnan maaperältä löydy kuin mitkä ovat nämä kirkot. Turvaväljen mahdollistaminen on täällä kaikista parhain, totesi

▲ Mitä olisi miestenilta ilman kunnan kahvitarjoilua?

Tapio Hirvilampi. – Koetamme kaiken arjen keskellä olla tarjona teille miehet parhain, mitä meistä irtoaa. Sen takia päätimme kutsua tähän iltaan tämän seurakunnan ykkösnyrkit, eläkerovastit Mauri Pitkäranta ja Markku Ylinen.

Tee Sana eläväksi

Mauri Pitkäranta kertoi tullessa mielellään pitämään puheenvuoron lapsuutensa kirkkoon, johon liittyviin tapahtumiin hän puheessaan viittasi. Lapsena varsin vilkkaan Mauri-pojan hillitsemiseksi kuulemma riitti usein äidiltä löytynyt pieni rusinapussi, jota napostellessa Mauri jaksoi taas istua paikoillaan kirkonmenojen aikana.

◀ Tapio Hirvilampi kertoi miesteniltojen suunnitelmien menneen uusiksi koronapandemian johdosta, mutta toimintaa jatketaan mahdollisuuksien rajoissa.

▲ Sisämaan kirkkoissa näkee harvemmin laivojen pienoismalleja.

– Siinä lauletaan myös, että tee sanasi eläväksi. Mikä sen parempi saarnavirsi voi olla, kun seurakunta rukoilee, että pappi tekisi sanan eläväksi. Virsi muistuttaa meitä, että sana ei saisi olla vain kuollutta kirjainta vaan elävää sanaa. Jumalan sanan kautta me saamme elämää.

– Kyllä minä välillä kuunte-linkin, mitä alttarilla sanottiin, ja olin kuulemma vielä kotonakin kommentoinut kuulemani, Pitkäranta muisteli naurahtaen.

Merkittäviä virsiä luettellessaan Mauri Pitkäranta nosti yhdeksi esimerkiksi Olli Tien vanhan saarnavirren 204 ”Herra Jeesus, Hengelläsi henkeäni liikuta...”.

Paikka seurakuntalaivassa

Markku Ylinen kiinnitti miesten huomion kirkon katon rajassa roikkuvaan laivan pienoismalliin. Rannikkokirkkoissa tällaiset pienoismallit ovat yleisiä, mutta niitä näkee harvemmin sisämaan kirkkoissa.

Ylinen siteerasi 300-luvulla elänyttä kirkkoisää: ”Kirkko on laiva, joka purjehtii tämän maailman läpi. Herra itse ohjaa laivaa ja uskovat ovat siinä miehistönä, mastona risti, purjeina usko ja Pyhä Henki kuljettaa sitä. Näin purjehtii kirkko paratiisin ja iankaikkisen elämän satamaan. Jumalan sana on siinä

◀ Mauri Pitkäranta kertoi Peräseinäjoen kirkkoon liittyvän hänelle monia lapsuusmuistoja.

▶ Raimo Mäki-Reini muutti Peräseinäjoelle 1989 ja on siitä lähtien ollut mukana miestenilloissa.

▲ – Mikä on meidän paikkamme tässä seurakuntalaivassa? kysyi Markku Ylinen miestenillan osanottajilta.

kompassina, toivo ankkurina, rukous ankkurin kettinkinä ja Jumalan uskollisuus pohjana, jobon ankkuri tarttuu”.

– Niin hyvät veljet, me olemme laivassa, johon meidät on kasteessa otettu. Pelastavaan alukseen ja sen pelastuksen yhteyteen, jossa pysymme, niin pääsemme turvallisesti kotisatamaan. Mutta mikä on meidän paikkamme tässä seurakuntalaivassa? Onko se siellä matkustajien vai miehistön joukossa? Markku Ylinen kysyi ja epäili

miehille sopivan paremmin miehistön rooli, jossa laitetaan hanskat käteen ja ruvetaan töihin.

Miksi miestenilloissa?

Miehet olivat tosi tyytyväisiä, kun taas näkivät tuttuja ja saivat tutustua uusiinkin miehiin. ▶

▲ Timo Niemi haluaa antaa omaa aikaansa seurakunnan hyväksi.

▲ Jussi Juurakko pitää miesteniltoja matalan kynnyksen hengellisenä työnä.

▲ Kalevi Pitkärantalle miestenilloissa on tärkeää Jumalan Sana.

▶ Antti Kriikku on iloinen, miten vanhalle ”paapallekin” tarjotaan Sanaa.

– Nämä kaikki miestenkeskeiset asiat kiinnostavat, tietenkin myös muut seurakunnalliset tapahtumat. Täällä on hyvä olla, kun samoilla kymmenluvuilla mennään monen kanssa, hän totesi.

Karpalojen keruun lomassa ehti Artturi Kiviahokin miesteniltaan. On kiitollinen, että on saanut olla uskossa jo yli 40 vuotta.

– Sain jättää elämäni Herralle noin 40-vuotiaana, kun Niilo Ylivainio piti tilaisuuksia tuolla raviradalla. Voi kun olisin ymmärtänyt sen jo rippikouluässä,

▲ Matti Uusi-Pohjola ei hyväksy mitään esteitä, kun seuraava miestenilta on tulossa.

▲ Artturi Kiviahokki on ollut uskossa jo yli 40 vuotta.

▼ Antti Puska on iloinen, että seurakunta jaksaa järjestää miehille kokoontumisia.

▼ Pentti Taipalus näkee miestyön tärkeänä seurakunnan työmuotona.

▼ Antti Kriikkua kiinnostavat kaikki miestenkeskeiset asiat.

mutta ei kylällä ollut ketään, joka olisi sen kertonut. Näissä tilaisuuksissa aina odottaa, että mitä sanottavaa palvelijalla on, Kiviahokki kertoi.

Pentti Taipalus pitää seurakunnan järjestämistä miestenilloista, koska esillä on sanaa Jeesuksesta, ja se tuo ihmisen elämään uutta pohjaa ja voimaa. Oman seurakunnan järjestämissä miestenilloissa hän kertoo käyneensä jo kolmisenkymmentä vuotta.

– Miestyö on järkevää ja kannattava työmuoto seurakunnilla. Se saa mukaan sellaisiakin miehiä, jotka eivät välttämättä käy jumalanpalveluksissa tai muuten osallistu aktiivisesti seurakunnan toimintaan, Taipalus arvioi.

– Tapaan käydä näissä miestenilloissa. Oman seurakunnan puitteissa kokoonnumme kesäisin Kalajärven rannalla ja viileämpänä aikana täällä seurakuntatalolla. Täällä on hyvä tavata vanhoja tuttuja. Juttua piisaa, kun saman ikäisiä kaikki ollaan. Pitää olla kiitollinen, että seurakunta jaksaa näitä järjestää, toivottavasti jatkossakin, toivoi Antti Puska.

Omaa aikaa seurakunnalle

Timo Niemi kertoi kokevansa, että vapaaehtoisena voi antaa omaa aikaansa seurakunnan hyväksi. Miestenillat ovat hyviä hengähdyspaikkoja ja niistä saa paljon ajattelemisen aiheita arkeen.

– Täällä tapaa tuttuja miehiä, ja illan mittaan saa rauhoitua ja pyytää siunausta omaan elämäänsä yhteisen rukouksen kauttakkin. Pysin pääsemään mukaan mahdollisimman usein, Niemi lausui.

Jussi Juurakon mielestä miestenillat ovat matalan kynnyksen hengellistä seurakuntatyötä. Sinne on kaikkien miesten helppo tulla.

– Täällä Sanan selittäminen on hyvin selkeää. Ja koko ilmapiiri on lämmin. Pysin käymään näissä illoissa mahdollisuuksien mukaan. Muuten olen mukana lähinnä seurakunnan diakonia-toiminnassa vapaaehtoisena, hän kertoi ja muistutti: – Armo ja rakkaus kuuluu kaikille, se pitää aina muistaa – ketään ei saa kivittää. Samanlaisia syntisäkkeitä

olemme kaikki.

Raimo Mäki-Reini muutti Peräseinäjoelle 1989 ja on siitä lähtien ollut mukana miestenilloissa. Muutamia vuosia kuulunut myös miestyöryhmään.

– Mahtavaa, että raavaat miehet kokoontuvat hengellisten asioiden ympärille. Se ei ole vain naisten asia, vaan koskettaa yhtä lailla miehiäkin, hän lisäsi.

Matti Uusi-Pohjola kertoi olleensa mukana jo pitkään miestyössä.

– Kun miestenilta on tulossa, mikään muu ei saa tulla esteeksi, sinne on päästävää. Nykyinen vastuiden jakaminen on hieno homma. Toivotaan, että miestenillat jatkuvat tällaisenaan – eikä olisi pahaksi, vaikka vieläkin paransivat, hän aprikoi.

Myös Kalevi Pitkäranta on kulkenut miestenilloissa pitkään. Ensiksi siellä tapaa tuttuja kavereita ja oppii myös paljon, kun tehdään erilaisia yritysvierailuja.

– Ja tietenkin siellä on minulle hirvittävän tähdellinen eli tämä Jumalan Sana.

Oamalla kohdallaan hän koki elämän muutoksen, kun vaimo kuoli 12 vuotta sitten syöpään vain lyhyen aikaa sairastettuaan.

– Jäin yksin ja vapaa-aikaa tuli lisää, nyt myös eläkkeellä olon myötä lisää. Että kerkiää moneen mukaan. Käyn lähes joka pyhä jumalanpalveluksessa ja samoin näissä miestenilloissa käyn aktiivisesti, Pitkäranta kertoi.

Entä jatko?

Nurmon kappeli- ja Seinäjoen alue seurakunnan yhdessä järjestettäviä miestenilloja oli tarkoitus järjestää kerran kuussa, mutta Pohjamaan koronatilanteen takia kaikki yli 20 hengen tilaisuudet on toistaiseksi peruttu. Niinpä 28.10 Ylistaron kirkon miestenilta on peruttu, samoin kuin 17.10. suunniteltu miesten aamiaisen Nurmon seurakuntakodissa on peruttu.

Jos korona antaa myöten, seuraavat miestenillat ovat **Törnävän kirkossa 30.11. klo 19** ja **Nurmon kirkossa 15.12. klo 19**. Vastaavasti miesten aamiaistilaisuus on tarkoitus järjestää **14.11. klo 10 Nurmon seurakuntakodissa** ja **12.12. klo 10 Hyllykallion seurakuntakodissa**.

Kaikki rakentamispalvelut yhdellä puhelinsoitolla

- Tilamuutokset, saneeraukset ja uudet tilat
- Teollisuuden rakenteet, toimitilat
- Uudisrakentaminen jne.

Puh. 0400 887 331
kari@eksaktirakenne.fi

Turvehoitolat ja luontokaupat

Lehto Peat

Ähtäri: Meijeritie 13 ja Kiulu
Karhunkierros 163, puh. 0400 267401

Kokkola: Pitkäsillankatu 20, puh. 050 038433

Kurikka: Keskuspuistikko 30, puh. 045 2243038

Turvehoidot + hieronta luontokauppa, turvetuotteet ym.

TERVETULOA!

Ajanvaraus: www.lehtopeat.com

Jaakko Löytty (ohjelma 10 euroa)
Lapuan tuomiokirkko 15.11.2020 klo 18

Duo Eve ja Ossi Miestenillassa
Nurmon kirkko 15.12.2020 klo 19

Tilaisuuksissa mukana
SkyMissio ry
– apua Romanian köyhille
tukitili FI56 4108 0010454422

Mies nostaa kätensä korkealle ilmaan pysähtymisen merkiksi. Israelilainen panssarikolonna pysähtyy ketjut kirskuen. Tämä on rauhanturvaajan jännittävä ja pelottavakin huippuhetki. Nyt YK:n rauhaturvaajaveteraani asuu Karjalohjalla itse tehdyssä talossa. Korkean mäen huipulla olevaan taloon näppärä mies on nikkaroinut aurinko- ja tuulienergiaa tuottavat laitteet. Talon lähes kaikki energia tulee täysin luonnonmukaisesti.

Mauno Mäkisen synnyinkoti oli Lieksan rajavartiostossa. Hänen isänsä kuului kantahenkilökuntaan. Perheen koti sijaitsi aivan kasarmialueen vieressä. Ympäriällä oli kaunis, Pohjolan luonto.

– Lieksassa liikuin paljon luonnossa ja nautin kauniista ympäristöstä. Marjastus, sienestys ja kalastus tulivat mieluisaksi harrastuksiksi jo lapsuudesta saakka, muistelee Mauno Mäkinen.

Mauno Mäkisen kristillinen tausta löytyy kórttiläisyydessä.

– Muistan monet käyntini äitini kanssa herättäjäjuhilla. Niitä järjestettiin eri puolilla Suomea. Juhlat toivat mukanaan hengellistä pääomaa. Seitsenvuotiaana, umpisuolileikkauksen jälkeen, sairastuoteella, pyysin äidiltäni Jeesus-kirjaa luettavakseni. Äiti toi kirjan, jonka sanoma ja kuvitus painuivat syvälle mielelleni.

► Nuori, 24-vuotias Mauno Mäkinen, (kolmas vasemmalta) Suezillä, tärkeän sillan kupeessa pystyttämässä joukkueella.

YK-veteraani Mauno Mäkinen "Työ Kyproksella ja Lähi-idässä avasi elämään uusia näköaloja"

Maunun teki kuitenkin mieli nähdä maailmaa ja etsiä virikkeitä elämään.

– Äiti antoi 400 markan matkakassan. Siihen aikaa tuo oli varsin iso raha. Matkustin yksin Ruotsiin, Kyselin Tukholmassa ventovieraalta mahdollisista työkohteista ja vinkin johdattamana päädyin Eskilstunaan. Ruotsi oli juuri muuttamassa liikenteen oikeanpuoleiseksi.

Rauhanturvaajaksi Kyprokselle

Ei kestänyt kauaakaan, kun Mauno Mäkinen tempautui mukaan uuteen muutokseen.

– Luin sanomalehdessä olevan ilmoituksen, kuinka Suomessa tarvitaan vapaaehtoisia YK-joukkoihin. Kainuun prikaatin miehenä ajattelin heti: "Sine!" Vuoden 1972 heinäkuussa löysin sitten itseni Kyproksen saaren, pääkaupunki Nikosian,

lentokentältä. Vuonna 1974, Turkin vallattua saaresta vajaan puolet, suljettiin kenttä sen jäätyä "ei kenenkään maalle". – Me kaikki aliupseerit jouduimme aloittamaan työmme perustasolta eli jääkäreinä. Oli opittava tuntemaan työkenttä ja vieraan maan tavat. Siitä pikkuhiljaa etenin vartiojääkäristä 1. kompanian kirjuriksi, alikersantiksi ja sitten tiedusteluosastolle kersantiksi ja edelleen ylikersantiksi.

Mauno Mäkisen työ oli kiinnostavaa.

– Käyttöni luovutettiin Land Rover maastoauto. Kiertelin turkkilaisen alueen ja kreikkalaisen alueen keskelle jääneiden pienten kylien, sekä itse kreikkalaisen alueen välimaastoissa. Tehtäväni oli rauhoitella etupäässä turkkilaiskyliä, piirrellä karttoja alueen tapahtumista ja raportoida pääesikunnan operatiiviseen toimistoon.

Yöllinen herätys

Jo tavanomaiseksi muodostunut työ muuttui yllättäen ja vieläpä keskellä yötä.

– Meidät herätettiin kysymyksellä: "Oletko vapaaehtoinen lähtemään Egyptiin". Olimme toki seuranneet Jom Kippur sodan kulkua Israelissa, mutta tämä tuli meille kaikille todella nopeasti ja yllättäen. Olin vapaaehtoinen, mutta yritin kertoa, että minut ehkä luetaan puolueelliseksi, koska olin kihloissa israelilaisen kanssa. Asialla ei kuitenkaan ollut merkitystä.

– Jo heti aamuyöllä meidät kuljetettiin englantilaisten tukikohtaan Limasolin kupeessa sijaitsevaan Agrotiriin ja sieltä amerikkalaisella kuljetuskoneella Kairon sotilaskentälle. Majoitimme sananmukaisesti "lutikalinaan", paikalliseen upseerien kasarmiin. Sieltä matkamme

© Eero Ketola

► Mauno Mäkinen asuu Karjalohjalla. – Työ rauhanturvaajana toi moninaisia näkökulmia elämään. Lähi-idässä opin, että israelilaisiin voi luottaa kaikissa tilanteissa.

jatkuu aamulla kuorma-autoilla kohti Suezin kaupunkia. Jouduimme kaupungin ulkopuolella pysähtymään israelilaisiin vartioasemiin ja jo seuraavankin illan hämärtyessä leiriytymään aroille. Nukkumisesta ei tahtonut tulla mitään, sillä ympärillämme löyhkäsivät mätänevät arabiruumiit. Auringossa lämpötila oli lähes + 50 astetta. Jouduimme hautaamaan kuolleita hiekkaan. Lähettyvillä myös kuuluisaksi tullut 101-kilometripylväs, jossa osapuolten väliset rauhaa edistävät neuvottelut käytiin. Jom Kippur sota alkoi Israelin ja Egyptin, Syyrian ja Irakin välillä 6. lokakuuta 1973. Sota kesti kaksikymmentä päivää.

Pujottelua miinakentällä

Mauno Mäkinen istui kolmen kuorma-auton letkan ensimmäisen auton lavalla.

– Auto puikkelehti telamiinoil-

la suojatun linjan läpi itse Suezin kaupunkiin. Lähimmät miinat olivat puolen metrin päässä renkaista. Tarkoituksemme oli muodostaa linja kaupungin ympärille, erotella osapuolet toisistaan, lopettaa ammuskelu ja ottaa haltuunsa tyhjiä taloja linjan varrelta vartioasemiksi. Tarvitsimme niitä vartiointiin. Arabit olivat hyvin epäileviä, ja syystä, olivathan vaatteemme pitkälle samanvärisiä kuin israelilaisten. Psykologinen "sodankäynti" oli käytännössä jotain sanoinkuvaamatonta. Israelilaiset olivat oikealla puolellamme, arabit vasemmalla. He ampuivat toisiaan ja me astelimme näyttämölle. Käskimme arabeja lopettamaan tulituksen ja sitten kävelimme kohti israelilaisia. He tajusivat heti pyrkimyksemme ja lopettivat tulituksen. Saimme heiltä tosin moitteet uhkarohkeudestamme. Israelilaisiin pystyimme luottamaan kaikissa tilanteissa. Jopa huoltomme, ensimmäisen kahden viikon ajalta, tukeutui pienin osin heihin. Saimme kaiken toimimaan etujoukon 60 miehen voimin. Uskomaton suoritus.

Käden nosto pysäytti panssarikolonn

Mauno Mäkisen vartiointiasemaksi tuli Makeanvedenkanavan yksi silloista, noin kaksi kilometriä kaupungin keskustasta. Kanava toi juoma- ja pesuvettä kaupunkiin. – Emme saaneet koskea veteen. Se oli bilhartsian saastuttama. Seuraava päivä on jäänyt muistiini. Lähellä olevasta palmumetsästä, joka osittain oli ryteikköä, juoksi esiin arabi. Hän esitti kädellä kansainvälistä tappoelettä kaulaansa ja jatkoi pakomatkansa. Otin yhden porukkani vapaaehtoisista mukaani. Lähdimme katsomaan metsikköä.

Noin sata metriä kuljetuamme eteemme hyppäsi israelilaisotilas. Hän osoitti aseellaan meihin. Oma rynnäkkökivääri osoitti maata, mutta vapaan käden nostin ylös ja sanoin: "Lo, Lo". "Ei, Ei". Tilanne laukesi ja englanniksi rupatellen kävelimme sillalle johtavalle tielle. Heti tielle päästyämme alkoi kuulua moottorin ääntä ja kolinaa, joka voimistumistaan voimistui. Sieltä sitten putkahti esiin israelilaisten panssarikolonna. Nostin käteni ylös ja tervehdin majurin arvoista upseeria, joka seisoi ensimmäisen vaunun miehistöluukun aukossa. Huudahdin: "Stop". Ihmettelin, kun majuri usko kommentoani. Israelilainen kolonna pysähtyi. Taisi hänellekin olla yllätys YK-joukon tapaminen ja ylikersantin natsojeni tunnistaminen. Ajattelin hieman huumori silmäkulmassa sitä, että sekoittiko hän natsani kenraalin natsoihin?

Neuvottelua sillalla

Israelilaisten panssarikolonnin tehtävä oli tyhjentää Suezin ja Makeanvedenkanavien välinen maakaistale aina kaupunkiin saakka ja nyt tiellä oli 190 senttiä pitkä ylikersantti Mauno Mäkinen estämässä.

– Tilanne oli vaarallinen, koska alueella oli myös 300-päinen arabisotilasryhmittymä. Sovimme, että kutsun omat neuvottelijani paikalle. Siinä sitten pidettiin neuvonpitoa israelilaismajurin, kolmen suomalaisupseerin ja heidän tuomansa egyptiläisup-

seerin kanssa. Niin, ja yksi ylikersantti kiltisti kuunteli. Tulokseksi alue tyhjensi sotilaista.

Suezilta Mauno Mäkisen palasi takaisin Kyprokselle ja sieltä Suomeen. – Kävin vielä toistamiseen YK-tehtävissä saarella. Tällä kertaa autoin vuosien saatossa kertyneen arkiston pakkaamisessa, kun suomalaiset rauhanturvajoukot vedettiin pois saarelta. Tosin kymmenen upseerin ja aliupseerin osasto jäi palvelemaan kansainväliseen pääesikuntaan. Kuuluin tähän osastoon. Asuin englantilaisten sotilasalueella ja paluumatkalle Suomeen toin 125 kg elopainoa mukana. Pekoni oli tehnyt kauppansa.

Oxford-kadulla

Mauno Mäkinen asui kaksitoista vuotta Englannissa. Hän oli töissä vaatetusosalalla, keskisuuren yrityksen konktorissa.

– Liike lopetti toimintansa, ja aloitin Double Deckerin kuljettajana Lontoon keskustassa. Yllättävän hyvin opin ajamaan vilkkaassa liikenteessä. Useita kertoja kuitenkin kolisi, mutta syy ei ollut minun. Muistorikas kerta, Tottenhamin pääkadulla nosturin puomi rytyi bussin toisen kerroksen takalasisiin sisään ja murskasi mennessään penkejä. Onneksi kukaan ei istunut silloin yläkerrassa. Nosturiauton kuljettaja oli unohtanut, että hänellä on puomi alas laskettuna auton edessä, pysähtyi aivan linja-auton perään, ja puomi tietysti tuli takaikkunasta sisään. Myöhemmin sain työstäni linja-auton kuljettajana "Turvallisen ajon sertifiikaatin".

Karjalohjalla asuva ja muun muassa salolaisessa, Arto Tinelin johtamassa Christianus-kuorossa puolisonsa kanssa laulava Mauno Mäkinen on kiitollinen siitä, että hän saa kristittyinä siunata Israelia.

– Vietin kaikki YK-lomani Israelissa. Jouluyö Betlehemissä oli ikimuistettava. Paimenet vartioivat lammasmaunjojan kedolla. Näkymä toi mieleen kuvan "Jeesus-paimen"-kirjasta. Kirjasta jonka äiti minulle lapsena antoi. Hyvän Paimenen turvissa on hyvä elää jokaista päivää. Odotan kohtaamista Paimenen kanssa.

Rakennusinsinööri
Kauko Aura on
tarjonnut Norinkylässä
Leena-vaimonsa kanssa
aamiaismajoitusta jo
parikymmentä vuotta.

Kauko Aura syntyi Teuvalla, Perälän kylässä, perheeseen kuuluivat kaksoisveli ja kaksi sisarta. Äiti kotiäiti hoitaen kahden lehmän pientilaa. Isä oli kirvesmies, mistä syystä varmaan rakentaminen tuli Kaukonkin ammatiksi.

– Lehmien lisäksi meille hankittiin joskus pikkupossukin, joka teurastettiin jouluksi. Kesäisin piti viedä lehmät 1,5 km päähän laitumelle. Kaksoisveljen kanssa vuorottelimme, joka toinen aamu sai nukkua pidempään ja joka toinen aamu lehmiä viemään, Kauko Aura muistelee.

Jumalan Henki
läsnä

Rippikoulun Kauko Aura kävi Teuvalla, siihen aikaan koulu oli jaettu puoliksi viikko-kaksi keväällä ja syksyllä loput.

– Kirkkoherra kertoi, että oli aina rukoillut, että saisi pitää vanhempansa kauan. Minä päätin tehdä samoin, ja sainkin pitää vanhempani pitkään, isä eli yli 80-vuotiaaksi ja äitikin 97-vuotiaaksi. Rukousvastauksia tulee, mutta se edellyttää tietenkin myös sitä rukoilemista.

Aura myöntääkin huokailevansa joka päivä Jumalan puoleen.

Ensimmäiset hengelliset siemenet Kauko sai tätinsä pitämästä pyhäkoulusta. Mutta hengellistä oppia on tullut lisää vuosien mittaan ja usko vahvistunut.

18-vuotiaana Kauko lähti opiskelemaan evankeliseen opistoon Kauhajoelle, jossa oli rehtorina Paavo Tamminen. Siellä hän kuuli huhuja Helsingin Evankelisesta kansankorkeakoulusta, jonne lähti jatkamaan opintojaan – opettajina legendaariset Lauri Koskenniemi ja Reijo Arkkila.

– Kansankorkeakoulussa tunsin selvästi Jumalan Hengen olevan siellä läsnä. Nautin todella tuosta ajasta.

◀ Kauko Aura kertoo rukousvastauksia tulevan, mutta se edellyttää tietenkin myös sitä rukoilemista.

Armeijan harmaat
ja YK-joukot

Sen jälkeen oli vuorossa varusmiespalvelus Säkylässä Porin Prikaatissa, joka erosi Auran kertoman mukaan kansankorkeakoulusta kuin yö ja päivä.

– Kyllähän siitäkkin selvittiin, mutta pakko myöntää, että se on ollut ainoa paikka, johon en ole kaivannut sieltä lähdettyäni. Maanpuolustuksen toki ymmärän, jokaisella maalla pitää olla oma armeija. Jos ei ole, siellä on pian joku vieras armeija.

Kertausharjoituksia on kuitenkin kertynyt sen verran, että Kauko Aura on nykyään reservin vääpeli.

Armeijasta päästyään hän alkoi etsiä töitä rakennuksilta, koska teknilliseen oppilaitokseen pääsemiseksi vaadittiin 16 kuukauden harjoittelu-aika.

Välissä hän oli Kyproksella puoli vuotta YK:n rauhantur-

Päivittäistä huokailua Jumalan puoleen

vatehtävissä ennen siirtymistä opiskelemaan Vaasan teknilliseen opistoon.

Rakennusinsinööriksi valmistuttuaan Kauko Aura perusti oman suunnittelutoimiston.

Oman suunnittelutoimiston jälkeen Kauko toimi viisi vuotta kunnalla korjausneuvojana, 3 vuotta talotehtaalla suunnittelujohtajana ja 14 vuotta kattoristi-koita valmistavassa yrityksessä.

Ihmisten
kanssa pärjää

Seurakunnan viikkokokouksessa Kauko Aura tapasi tulevan vaimonsa Leenan.

Siitä Auran perhe lähti kasvamaan, ja syntyi neljä tyttöä ja yksi poika, tänä päivänä lapsenlapsia on jo neljä poikaa.

Uskovaisena miehenä toimiminen uskosta osattomien parissa ei välttämättä ole aina helppoa.

– Aika monet ”värikästä kieltä” käyttävät miehet siivoavat puheensa tullessaan samaan tilaan kanssa, Kauko Aura naurahtaa.

Varsinaisia ongelmia ei ole hänen mukaansa kuitenkaan koskaan ollut muiden ihmisten kanssa toimimisessa.

– Joskus on keskusteltu kovaankin ääneen, mutta lopuksi todettu, että kaikki on hyvin.

Majoituspalveluja

Leena Aura käyskenteli vuonna 1995 vanhan myytävänä olleen talon pihassa, jossa kasvoi met-

rin korkuista heinää, ja orapihlajala-aitakin oli tullut 10 metriä lähemmäksi taloa. Hän epäili talon lahoavan siihen paikkaan, mutta teki kuitenkin 20 000 markan tarjouksen.

– Sähköliittymän hintakin oli 18 000 markkaa, muistelee Kauko Aura. – Pienen nikottelun jälkeen kunnanjohtaja kuitenkin suostui kauppoihin.

Kiinteistön remonttiin kului nelisen vuotta ja nyt Aurat ovat järjestäneet lähes 20 vuotta aamiaismajoitusta.

Uskovaisen elämä ei kuitenkaan ole pelkkää ruusuilla tanssimista, ja niinpä Aurakin menetti lähes 500 000 euroa luotettuaan väärään henkilöön.

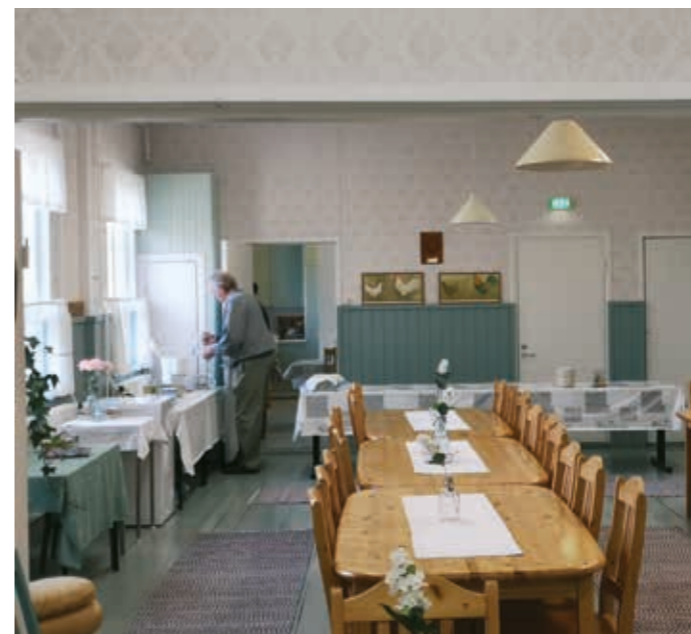
– Silloin oli pakko realisoida kaikki mahdollinen, ja tällä hetkellä omistankin vain vaatteet ylläni. Loma-Opintola -nimikin oli vaihdettava Opintola Bed & Breakfastiksi.

Aura myöntää ylpistyneensä kaiken sujuessa hyvin, ja niin vanha totuus, että ylpeys käy lankeemuksen edellä toteutui.

Vaikka Kauko Aura viettääkin eläkeläispäiviään, hän on valmis auttamaan heti, kun näkee jonkun avun tarpeessa. Seurakunnassa hän toimii lähetystyön johtokunnassa vaikuttuaan takavuosina vuosikymmeniä myös niin seurakuntaneuvostossa kuin kirkkovaltuustossakin.

Joka toinen keskiviikko hänet löytää myös lähetystyön kirpputorilla palvelemissa.

▶ Kauko Aura viimeistelee kattausta miesteniltaa varten.

NB SEINÄ

BETONIELEMENTTEJÄ
 www.nb-seina.fi

Uutuus!
Keto-100
KARATE

Kuvassa Japanin vientimalli

KONE-KETONEN OY www.kone-ketonen.fi
 Kehätie 25 KRISTIINANKAUPUNKI p. +358 207 344 640

MEILLÄ PALVELU PELAA
LÄPI SUOMEN

ROVANIEMI | SODANKYLÄ | KITTILÄ | KEMI | TORNIÖ | PELLO | OULU | JYVÄSKYLÄ | KUOPIO | LAHTI

LAPIN KUMI OY
 www.lapinkumi.fi

Pitkän päivätyön sielunhoidon piirissä tehnyt Petri Välimäki on saanut viimeisten parinkymmenen vuoden aikana kulkea monien vierellä ja tukea heitä. Eikä tuen tarvitsijoiden määrä ole ainakaan vähenemässä koronan takia.

Sielunhoito -termillä tarkoitetaan suomenkielessä useimmiten kristillistä sielunhoitoa. Petri Välimäki huomauttaa, että psykoterapia tarkoittaa itse asiassa aivan samaa asiaa; psyyken, sielun terapiaa, hoitoa.

– Erona on, että sielunhoidossa on aina vähintään kolme osapuolta, eli apua hakeva ihminen, häntä tukeva ihminen ja Jumala. Sanoin vähintään, koska sielunhoitoa voidaan harjoittaa myös ryhmämuodossa.

Se varsinainen Auttaja

Kun vieressä on hädässä oleva ihminen, pitkästä kokemuksesta tai koulutuksesta huolimatta tarvitsemme välttämättä Pyhän Hengen läsnäoloa, johdatusta ja apua.

Välimäki tunnustaa usein olevan aika arka olo. Hän ei ole paikalla ensisijaisesti terapeutina, opettajana, lääkärinä tai edes sielunhoitaja isolla S:llä vaan ihmisenä ihmisen vierellä.

– Mutta missä on sellainen armon ilmapiiri, että ihmiset todella uskaltavat olla aidosti ihmisiä, siinä on kolmaskin läsnä. Ainakin kun olemme koolla Jeesuksen nimessä. Hän on luvannut olla meidän keskellämme, kun kaksi tai kolme kokoontuu Hänen nimessään. Pohjimmiltaan Hän on se sielunhoitaja! Tämä on ratkaiseva tekijä, että voidaan puhua kristillisestä sielunhoidosta.

Sielunhoito-palveluun mennessä on ensimmäinen tehtävä rukoilla, että Jumala antaa Pyhän Henkensä ja Jeesus on todella läsnä. Kun me sitä pyydämme

Sielunhoitoa pandemian keskellä

rukoillen, saamme olla varmoja Sanan mukaan, että Hän mielellään antaa.

– Tämä ei ole minulle pelkkää teoriaa. En tiedä, kuinka monta kertaa olen ollut tilanteessa toisen ihmisen rinnalla hyvinvinkin avuttomana. Mutta luotan ja turvaudun siihen, että Jeesus on tässä, ja Hän on se varsinainen Auttaja, Välimäki painottaa.

Psykoterapiassa käytäntö on erilainen. Usein määritellään, että se on auttamista psyykkisin

keinoin tietyllä tavalla, mutta jos katsotaan asiaa maailmanlaajuisesti, löytyy 400-500 erilaista psykoterapian muotoa, joista monet ovat keskenään hyvin erilaisia. Usein yhteistä on juuri se, että on olemassa joku metodi auttaa ihmisiä psykologisin keinoin.

– Hyvin harvoin niissä odotetaan, että Jumala olisi jotenkin tekemisissä asian kanssa. Eli sielunhoidon lähtökohta on erilainen, mutta myös tavoitteet

ovat erilaisia.

Kiitollisuus hyvästä auttamisesta

Yksi tapa määritellä sielunhoidon tavoitetta on, että se on auttaa ihmistä rakkauden sävyttämään aidon tason yhteyden ihmisyyden eri tasoilla. Siis suhteessa Jumalaan, suhteessa lähimmäiseen ja suhteessa omaan itseensä eli omiin tarpeisiin, omaan kutsuun, omaan ihmisyyteen, omaan identiteettiin jne.

◀ Vaikka yleinen tilanne maailmalla on huolestuttava, on elämässä paljon hienoa ja hyvää.

– Esimerkiksi tänään iloitsen, että meillä Perheniemessä käynnistyy kaksi hienoa koulutusta, joissa on paljon ihmisiä, jotka haluavat sydämestään palvella Jumalaa ja lähimmäisiään. Ja vasta vähän aikaa sitten juhlimme lapsenlapsen, pikkuprinssin 1 kk synttäreitä, Petri Välimäki hymyilee.

– Eli pohjimmiltaan se tulee Jeesuksen tärkeimmästä käskystä: rakasta Jumalaa ja lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Mutta sielunhoidossa ei vaadita sitä ylhäältäpäin, vaan asetetaan ihmisen rinnalle tukemaan häntä kaikilla tasoilla, että Jumalan rakkaus saisi tulla hoitamaan ja auttamaan sitä ihmistä. Ja tulla todeksi hänen elämässään, Välimäki tarkentaa.

Edellisistä erotteluista huolimatta hän ei kuitenkaan halua tehdä vastakkainasettelua näiden menetelmien välillä. Välimä-

▼ – Erik Ewalds on sanonut, että nuori tarvitsee maskuliinisen äänen, joka sanoo, että kyllä sinä pystyt. Uskon, että me aikuisetkin tarvitsemme tuota maskuliinista ääntä.

ki kertoo olevansa todella kiitollinen Jumalalle siitä, että Hän on antanut Suomeen niin monia hyviä ammattilaisia, jotka monella tavalla auttavat ihmisiä niin lääkäreinä kuin sosiaalityössä tai nuorisotyössä, monenlaisina terapeutteina ja psykologeina.

– Ja aina, kun se on asiallista ja hyvää ihmisen auttamista, niin siitä on mielestäni syytä olla Jumalalle kiitollinen.

Petri Välimäki kertoo tutustuneensa moniin psykoterapian muotoihin, ja kokemuksensa mukaan useimmat niistä ovat erittäin hyviä. Niissä on usein taustalla jotain syvällistä ymmärrystä ihmisestä. Ja aina on joku tietty näkökulma, johon kukin terapiamuoto keskittyy. Mutta sitten on asioita, joita mikään niistä ei tee, mutta mikä taas sielunhoitoon voi liittyä olenaisesti.

– Esimerkiksi jos ihminen ei vielä tunne Jumalaa, me voimme kertoa hänelle ihan vapaasti Jeesuksesta ja Jumalan armosta. Ja me voimme auttaa ihmistä tulemaan osalliseksi Jumalan rakkaudesta. Ja jos ihminen voi vielä saada synninpäästön, se voi olla aivan valtava apu.

Tai syvässä surussa, kuoleman hädässä, ei pohjimmiltaan auta muu kuin iankaikkisen elämän toivo. On siis paljon asioita, jotka liittyvät erityisesti sielunhoitoon, hän tähdentää.

Peiliin katsomisen paikka

Toimiessaan seurakuntapappina Välimäen luokse tuli paljon myös uskosta osattomia avuntarvitsijoita. Suomessa tietynlainen uskonnollisuus tekee sen, että voidaan hakea apua kristityksi tuntemaltaan henkilöltä, vaikka itse ei olisikaan vielä uskossa.

Paljon on kuitenkin muuttunut viimeisten parinkymmenen vuoden aikana.

– Yhtenä esimerkkinä voisi mainita, että 15-20 vuotta sitten moni homoseksuaali haki apua. Jeesus oli heille tärkeä. He olivat selvästi iloisia ja sydämestään kiitollisia kuullessaan Jeesuksen rakastavan heitä ja haluavan armahtaa ja auttaa heitä. Nykyään ei niin usein tapahdu tällaista.

Traagista tässä seksuaalivähemmistöjen asiassa on Petri Välimäen mukaan yleinen ilmapiiri, jossa kristinuskon ja seksuaalivähemmistöt on asetettu ääripäihin. Ja tämä ajaa nämä ihmiset

pois Jumalan seurakunnan yhteydestä. Vaikuttaa siltä, että heitä todella opetetaan kokemaan uskovat ihmiset lähes vihollisina. Se on traagista. Siksi ei myöskään osata enää etsiä apua.

– Osasyllisenä on varmaan media, mutta meillä kristityilläkin on varmasti peiliin katsomisen paikka, miten me olemme suhtautuneet näihin ihmisiin. Esimerkiksi Erik Ewalds opetti että, he nimenomaan tarvitsivat sellaista hengellisen isän tai äidin rakkautta, joka ei seksualisoi sitä, vaan tukee tervettä miehuutta ja naiseutta. Miten se voisi onnistua, ellei ole yhteyttä ollenkaan?

Yksinäisyys ja muita ongelmia

Avun tarvetta on todella paljon tänä päivänä; on talousongelmia, avioliitto-ongelmia ym.

Masennus on jo pitkään ollut huolestuttavaa, mutta nyt korona on Välimäen mukaan vielä entisestään lisännyt ihmisten yksinäisyyttä, jolla on paljon myös terveydellisiä vaikutuksia.

– Siinä on moninkertainen depressioalttius ja yksinäisyys myös vaikuttaa voimakkaasti ▶

ennenaikaiseen kuolemaan. Yksinäisyys sisältää paljon subjektiivista kärsimystä – ihminen on luotu yhteyteen, hänet on luotu Jumalan kuvaksi. Minuus syntyy suhteessa sinuun, meidät on luotu olemaan yhteydessä, olemaan rakastetut ja rakastamaan, Petri Välimäki luettelee.

Kun ihminen joutuu tilanteeseen, jossa tuota yhteyttä ei ole, sitä on hyvin vähän tai se on pinnallista, eli ei ole sitä aitoa sydämen yhteyttä, niin ihminen kärsii. Vanhemmilla ihmisillä on kyse jopa selviytymisestä ja päivittäisten asioiden hoitamisesta. – Yksinäisyys on yksi vaikeimpia asioita tänä päivänä, hän painottaa.

Niin yllättävältä kuin se saat- taakin kuulostaa, yksi myös kristittyjä rankasti vaivaava asia on pornoriippuvuus.

Runsaa 10 vuoden aikana

– Saattaa usein näyttää ulospäin, että ihminen ottaa menetyksen hienosti, mutta kyse voikin olla siitä, ettei ihminen ole vielä pystynyt kohtaamaan kyseistä asiaa, koska se on liian tuskallinen. Hän on tunnetasolla eristänyt itsensä. Moni kuuaa tilaa turraksi, epätodelliseksi tilaksi, Petri Välimäki selvittää kriisiterapian shokkivaihetta.

pornon saatavuus on kasvanut lähes räjähdysmäisesti, isolta osin mobiililaitteiden johdosta. Vuonna 2018 pelkästään yhdellä pornosivustolla (Pornhub) oli 24 miljardia käyntiä ja seuraavana vuonna 28,5 miljardia käyntiä. Eli keskimäärin monta käyntiä jokaista maapallon asukasta kohden.

– Ja kun tässä on vain yhden sivuston lukemat, kokonaisuus on valtava, Välimäki toteaa.

Myös naiset on saatu vahvasti mukaan tähän. Joidenkin tutkimusten mukaan Suomessa kävijöistä oli noin 1/3 naisia kyseisillä sivuilla.

Tilastojen mukaan naimisissa olevien naisten masturbaatiomäärä on 6-kertaistunut lyhyessä ajassa – mikä ei ole mikään ihme Välimäen mukaan, kun katselee television ja netin tarjontaa, jossa yleiskanavilla tarjotaan erilaisia välineitä siihen monta kertaa päivässä. Naisten keskinäistä seksiä mainostetaan myös todella voimakkaasti mediassa tänä päivänä. Yleinen tendenssi on saada naiset mukaan samaan suohon.

Samaan aikaan, kun tämä kaikki on äärijulkista, se on jopa lasten tavoitettavissa. Riip-

puvuus alkaa nuoresta ja muodostaa samaan aikaan oman, yksityisen, salaisen maailman, jota yksinään hävetään ja josta ei puhuta.

– Kristityille tästä muodostuu todella kipeä asia, koska kristitty Jumalan lapsi kokee sydämessään suurta tuskaa. Hän ei pysty tätä valtavaa painetta ehkäisemään eikä itsessään olevia syntisiä viettejä torjumaan. Siitä tulee valtava asia, jonka hän voi kokea pilaavan kaiken hänen ilonsa Jumalassa. Hän ei pysty kokemaan itseään raikkaalla sydämellä armahdetuksi ja iloitsemaan Jumalan yhteydestä. Syyllisyyden tunne, häpeä, kipu ovat suuria taakkoja, joita kohtaan sielunhoidossa, Petri Välimäki kertoo.

Pandemia haastaa

Korona on oma, lähes edellisten luokkaa oleva ongelma. Jos siihen löytyisi rokote, siitä päästäisiin eroon terveystieteessä – talousvaikutuksethan jäävät vielä pitkäksi aikaa. Jos rokotetta, parannuskeinoa ei löydy, edessä on todella iso ongelma.

– Meidät on kaikki laitettu erilleen toisistamme, ja pelko on ihmisillä aika suuri, Petri Välimäki huomauttaa.

Hän toteaa, että koronaepidemia voidaan tarkastella kriisiterapian näkökulmasta. Kaikkein perinteisimmän kriisiterapian vaiheet ovat: shokkivaihe, reaktiovaihe, kohtaamis- ja käsittelevä vaihe sekä uudelleensuuntautumisen vaihe.

Kun tarkastellaan koronaa globaalina kriisinä, siinä on hämmästyttävän, jopa yllättävän paljon yhteneväisyyksiä yksilöllisen kriisin kanssa.

Ensimmäinen oli shokkivaihe, jossa ihmiset olivat vähän turtana, eivätkä ymmärtäneet, mitä nyt oikein tapahtuu. Hyvää oli Välimäen mukaan se, että aika hyvin toteltiin, jopa mekaanisesti, erilaisia määräyksiä ja suosituksia. Se toimi keuhkoilla, ja Suomi säästyi pahemmilta tappioilta.

– Mutta ihmiset olivat vähän ymmällään, että mitäs tämä juttu nyt on. Ei oikein tiedetty, mitä pitäisi tuntea tai kokea. Paljon oli myös selvää tunnepohjaista kieltämistä, ettei koko ongelmaa ole edes olemassa.

Mutta nyt kun pandemia on levinnyt, on alkanut tulla selviä reaktioita.

– Tuntuu, että joka puolella maailmaa mullistellaan, on mielensoiutuksia ja mellakoita. Ih-

miset reagoivat eri tavoin ja aika paljon tunneperäisesti, alitajunnasta nousevilla tavoilla.

Petri Välimäki muistuttaa, että myös erilaiset liikenneonnettomuudet ovat lisääntyneet voimakkaasti, samoin kuin perheväkivalta kodeissa. Eli sisäinen ahdistus ja paine purkautuu eri tavoilla.

Mutta miten päästäisiin seuraavaan vaiheeseen, asialliseen asioiden kohtaamiseen ja käsittelemään, mitä on tapahtunut ja mitä pitäisi seuraavaksi tehdä?

– Nyt ei olisi oikea aika poliitikkojen hakea irtopisteitä ja heitellä erilaisia väitteitä, miksi toiset ovat väärässä ja me oikeassa.

Välillä näytti Välimäen mielestä, että poliitikot haluavat olla yhteistuumin voittamassa tätä ongelmaa, ja sitä nyt tarvittaisiin. Nähtäisiin, että kyse on ihmisten elämästä ja talouden selviytymisestä. Miten toimimme yhdessä niin, että voitamme tämän ongelman?

– Jos ajatellaan raamatullisesti, niin tässä tilanteessa vaaditaan paimenelta aikuisen vastuullista harkintaa. Presidentti Sauli Niinistö edustaa tätä mielestäni kohtuullisen hyvin. Hänessä on isällisyyttä ja harkitsevaa aikuisuutta, joka vähän näyttää tietä eteenpäin. Nyt pitäisi kohdata mahdollisimman aikuisesti, asiallisesti ja vastuullisesti ja jos mahdollista, niin mahdollisimman yhdessä katsottaisiin tilannetta. Mikä on todellisuus ja mitkä ovat ne suuntaviivat, joilla päästään eteenpäin.

Oma jaksaminen

Mutta miten sielunhoitaja itse selviää nykypäivän ongelmista?

– Itselläni on aika olennaista ns. sopeutumiskysymys. Miten löytää järkevän tavan orientoitua tilanteeseen. Itsekin kuulun monella tavalla riskiryhmään; miessukupuoli, ylipaino, diabetes jne.

Välimäki huomauttaa, että pelko voisi helposti viedä siihen, että lopettaisi tavallaan elämisen ja sulkeutuisi mökkiinsä. Monella on näin ollut pakkokin tehdä.

Itse hän on sen ikäinen, ettei omiin oloihin sulkeutuminen taloudellisestikaan kannattaisi ja

toisaalta hän kertoo kokevansa kutsumuksen evankeliumin julistamiseen niin tärkeäksi asiaksi.

– Eli yritän jatkaa elämäni mahdollisimman normaaliin tapaan, palvelen, kuljen, varustan toisia ja kerron evankeliumia kaikissa niissä yhteyksissä, joissa Jumala sen avaa. Koen tämän Jumalan antamaksi tehtäväksi ja niin tärkeäksi, että haluan jatkaa elämää ja jatkaa palvelemista, vaikka välillä pelottaakin. Yritän tehdä sen niin, etten ota tyhmiä riskejä eli koetan olla mahdollisimman varovainen. Pidän turvaväljää, huolehdin käsihygieniasta, käytän tarvittaessa maskia ja yritän myös ylläpitää kuntoani.

Haastavaa on, että vaikka yritän itse toimia vastuullisesti, on jonkin verran ihmisiä, jotka eivät ymmärrä sitä. Petri Välimäki liikkuu paljon eri paikkakunnilla ja eri tilaisuuksissa. Jos ajattelee, että riittää, kun on varovainen 8 paikassa 10:stä, niin ei se kyllä riitä. Pitää olla varovainen joka paikassa.

– Ongelma on, että kun ihmiset tuntevat kasvoni, saattaa joku tulla vaikka ruokakaupassa tai bensa-asemalla lähes iholle. Ja kun koetan pitää etäisyyttä, he tietenkin loukkaantuvat, Välimäki hymähtää.

Tähän uuteen tilanteeseen orientoituminen on aika haastavaa. Jos pandemia pitkittyy, se on uusi elämäntapa, johon täytyy vaan tottua.

– Jos ajatellaan tuota kriisiterapiaa, niin se on uudelleensuuntautumisen vaihe. On vaan hyväksyttävä nykyiset realiteetit ja mietittävä, miten tästä mennään eteenpäin.

Sielunhoitotilanteissa saa myös kuulla toistaan surullisempia kohtaloita, joka tietenkin taakoittaa myös sielunhoitajan omaa kestämistä. Oma ”kovalevy” on pakko tyhjentää aika ajoin.

– Pyrin pitämään vapaapäiviä ja lomaa aina välissä. Silloin suljen kännykän ja laitan tietokoneen pois jne. Aikaisemmin lähdin uimaan tai vaikkapa kylpylään, mutta korona on tuonut tähän nyt omia haasteita. Luonnossa liikun mielelläni, mutta en ole koskaan oppinut sienestämään tai marjastamaan. Kenties joskus vielä niitäkin.

ILOUTISET.FI

www.kuumailmapallolenolle.fi
info@careaction.fi

 SUOMEN YRITYSMYYNTI
Luotettavaa yrityskauppaa vuodesta 2003

Kemikaalit pienpuhdistamoihin, hapot, emäkset, Nesteen Öljyt, rasvat yms. tukkupakkauksissa toimitettuina edullisesti...

WWW.SUPROKEM.FI
Suomen Prosessikemia Oy
info@suprokem.fi
020 770 5720

Takaisin luontoon – tavalla tai toisella

▲ Veneen katteen saa pienellä harjoittelulla taitettua piiloon.

▼ Ja niin on vene valmis aurinkoisempaan reistelyyn.

Samuel Saesvirta

Kautta maailman kiertävä "vitsaus" on luonut yleistä apatiaa, mutta ihmiset koettavat löytää pakoreittejä tästä vankilasta. Luontokohteet ovat olleet kansoitettuja ja mm pyöräily tuntuu olevan entistä suosittumpaa joko apuvirralla tai perinteisesti lihasvoimalla.

Veneilyrintamalla on myös ollut yllättävän pirteä meininki ajatellen yleistä asiointilaa. Veneilyharrastus

► Veneen vakiovarusteisiin kuuluu Yamarinin Q-järjestelmä, joka tuo samalle kosketusnäytölle kaikki veneen mittarit, kartat, sääpalvelut sekä monia muita toimintoja.

tuntuu saaneen uusiakin innostuneita joukkoonsa niiden lisäksi, joilla merielämä on jo verissä. Useimmat suomalaiset ovat toki olleet merellä autolautoilla joko Tallinnaan tai Tukholmaan suunnaten. Noin 6-10 -metrisen moottoriveneen kyydissä kokee kuitenkin aivan toisella tavalla

aaltojen liikehännän.

Olimme saanut käyttöömmme Yamar 63DC veneen, jossa perässä oli 150 hevosvoiman Yamaha perämoottori. Toimittajan ominaisuudessa seurailin kipparin Mika Poutalan edesottamuksia tämän kaudelle 2020 ilmesty-

neen uutuuden käsittelyssä.

Veneen tilat ovat käytännölliset ja toimivat. Keulatilasta sisään tultaessa astut "tiikkikujalle", joka antaa mukavan sävyn muuten vaalealle sisustalle. Myös uimatasoissa on tiikkipinoite. Yamar 63DC:n uudistunut runko ja entisestään parantuneet

► ajo-ominaisuudet saavat kuljettajan hymyilemään. Kipparin istuimen säätömahdollisuudet riittävät eri kokoisten kuljettajien tarpeisiin.

Kipparin Mika Poutalan ajatuksia:

– Istuimen säätömahdollisuuksien riittävyys tuli jo mainittua, mutta lisäksi, että vene oli todella vakaa ja miellyttävä ajettava. Day cruiseri oli yllättävän hyvin tuulelta suojassa jopa takapenkille asti, vaikka lasin korkeus on aika maltillinen. Tällä lähtisi mielellään vaikka vähän pidemmällekin retkelle, koska kajuutassa pystyy yöpymään kaksi aikuista ja tilaa on matkatavaroillekin.

Kuuden hengen oleskelutila on avara ja etuistuimien kääntömahdollisuus lisää yhdessäolon tuntua!

Veneen vakiovarusteisiin kuuluu Yamarinin Q-järjestelmä, joka tuo samalle kosketuspäälle kaikki veneen mittarit, kartat, sääpalvelut sekä monia muita toimintoja.

Aurinkoisena syyspäivänä suorittamamme muutaman tunnin ”testiajelu” ja vierailu Espoon edustan saarella, jätti sisikuntaan miellyttävän jälkimaun, ”miksikä ei maakrapu voisi muuttua”.

Maakrapu (Suomisanakirja): ”Henkilö joka ei pidä elämästä laivalla tai ei ole tottunut elämään merellä (laivalla)”.

Opetusta perheen pienemmille purjehduksesta ja asioista, mitkä liittyvät vesillä liikkumiseen

Törmäsin Uiva Vena-äyttely -tapahtumassa Helsingin Lauttasaarella virkeään naishenkilöön, joka esitteli tapahtumassa lapsille suunnattuja merihenkisiä kirjojaan, joihin kuvituksen (taidokkaan) on tehnyt Pekka Rahkonen.

Lissu Suursalmi, kirkkonummelainen kirjan kirjoittaja ja purjehdusohjaaja ja nyt siis myös kirjailija ja kustantaja. Hänen tavoitteenaan on saada Viiskettä vesillä -kirjasarja osaksi suomalaisen koulun opetusohjelmaa.

Kirja VAAHTOPÄÄT purjehdusleirillä on suomenkielinen, mutta aivan perheen pienimmille suunnattu runomuotoon rustattu pikkukirjanen on rinnan suomen ja ruotsin kielellä.

Itselleni näissä molemmissa kirjoissa on paljon uutta ja vierasta sanastoa ja asiaa, joten taidan kuulua ”maakrapujen heimoon” mutta luja uskoni on, että ihminen voi muuttua ja uudistua.

Samuel Saesvirta

Yamarin DC teknisiä tietoja

Pituus: 6,3 m
Leveys: 2,35 m
Moottorin merkki: Yamaha
Moottorin tyyppi: 4-tahtinen perämoottori
Polttoaine: bensiini
Moottorin teho: 150 hv
Moottorin malli: DETX

► Keulatilasta sisään tullessa astut ”tiikkikujalle”, joka antaa mukavan sävyn muuten vaalealle sisustalle.

◄ Väliillä on hyvä pysähtyä saareen välipalalle. Samalla kun isä-Mika syyttelee grillin tulta...

► ...pojat keskittyvät puissa kiipeilyyn, ja pikkusisko ottaa päiväunet kopassaan.

Kallankarit eli Maakalla ja Ulkokalla sijaitsevat Perämeressä 18 -20 km mantereelta Kalajoen edustalla.

Kalajoen edustalla n. 18 km mantereelta länteen sijaitsee Maakallan kari, alue joka maankohoamana muodostui 1400-luvulla, jonne tiedetäänkin jo 1500-luvulla muuttaneen kalastajayhdyskuntia. Alueella oli erityisen tiheää asutusta 1700 ja 1800-luvuilla, karien yhä kohotessa. Pinta-alaksi oli mitattu tuolloin n. 3,5 hehtaaria – nykyään alueen arvioidaan olevan 20 hehtaaria (2020).

MAAKALLA

- ei Brysselin direktiivien alla

Veneiden (kalastus) lukumäärä on vaihdellut, mutta enimmäislään tiedetään niitä olleen jopa 150 ja asukasmääränkin yhteensä n. 400. Alueelle rakennettiin ensimmäinen pieni maapohjainen kirkko kalastajille 1680, jonka tilalle rakennettiin isompi kirkko 1780 kalastajien lisääntyessä alueella. Sama kirkko seisoo alueella vieläkin – toimivana maamerkinä.

Ulkokalla kari sijaitsee n. 20 km päässä Kalajoen rannikosta. Käytännössä Maakallasta näkö-

etäisyydellä. Historia tietää karilla sijainneen majakan merenkulkijoille jo vuodesta 1856 toimien ns. merkkkitulena. Kooltaan kari on nyt n. 400 m pitkä ja 200 m leveä, korkeimmillaan 4 m merenpinnasta. Nykyisen vuonna 1974 automatisoidun majakan 14 m korkean (valo 17 m) alkuperäismajakan valmistumisvuosi oli alunperin 1871, ja sen yhteydessä oli merivartijoiden talo. Majakan henkilökuntana oli tuolloin majakkamestari ja kolme majakanvartijaa.

Itsehallinto ja kariyhteisön elämää

Kallankarien (Maakalla ja Ulkokalla) erikoisuus on saarten itsehallinto, jossa ylintä päätäntä- ja tuomiovaltaa käyttää karikokous. Se kokoontuu kerran vuodessa, tavallisesti lähintä heinäkuun 25. Jaakon-päivää olevana sunnuntaina. Kallankarien itsehallinto on peräisin jo Ruotsin vallan ajalta pohjautuen Aadolf Fredrikin (1710-1771) hallitsijakautena (1751-1771) säätämälään Hamina-ordningilla (1771).

Kuninkaan lakiin liittyen Kallankarien hallinto siirtyi kalastajille ja vuosittain kokoontuvalle karikokoukselle. Kokousta johtaa aina haminamestari (vouti), joka valitaan tehtäväänsä.

Karikokous päättää hyvinkin arkisista asioista, kuten mökkiin liittyvistä korjaustoimista/maalauksista, uusien asukkaiden ottamisesta yhteisöön. Asialistalla voi olla kirkon maalaus tai päänukaton tervaus – urakkatarjous tekijöille, apuväki löytyy saarelta. Terva, maalit ym. työhön tarvittavat tarvikkeet ja työkalut toimittaa urakoitsija.

Itsehallinto tarkoittaa saarelaisten mukaan käytännössä sitä, että Kallankarit eivät liityneet Euroopan unioniin Suomen mukana vuonna 1995.

Ulkoministeriön Eurooppatiedotuksen mukaan karit eivät juridisesti unohtuneet EU:n ulkopuolelle, vaikka karikokous ei päätöstä liittymisestä tehnyt.

Sillä ovatko ne EU:ta vai eivät, ei ole merkitystä, koska saarten elämä on hyvin tarkkaan säädeltä säädöksiin. Alue kiinnosti jopa varustamoita, jotka jo suunnittelivat alueelle Ahvenanmaan kaltaisia erityisvapauksia yritystoimintaansa. Karikokouksen säännöt kieltävät teollisuuden ja turisteillakin on ohjeistuksensa toimia luontoa rasittamatta. Kesällä alueelle liikennöi 3 alusta (Kiira-laiva, Ansio-kaljaasi ja DMS Matilda /Visit Kalajoki). Ulkokallallaan retkiä tehdään vain SeaKalajoen kautta.

Turisteja saarilla käy kesäaikaan muutama tuhat ja yleensä kaikki noudattavat alueen säännöksiä ja luontoarvoja, samalla kunnioittaen asukkaiden yksityisyyttä. Heinäkuussa 2020 iso saksalainen huvivene ajoi jo 6-7 vuotta samassa paikassa olleeseen kalarysään, joka sotkeutui potkuriin. Meripelastutehtävissä auttoi kaljaasi Ansio hinaten huviveneen saaren laituriin. Haverista selvitettiin irrottamalla narut ja rysä potkurista ja asiasta sovittiin rahalla.

Alueella lähinnä kesäaikaan asuvilla kalastajilla on periytyvä luvallinen asumisoikeus saarella, jonka karikokous myöntää. Karineuvoston jäsenet toimittavat käytännössä hallituksen virkaa. Osa kalastajista on kolmannen

jopa neljännen polven kalastajia, jotka asuvat saarella jopa puoli vuotta vuodesta.

Saari ei mahdollista talviasumista, vaikka osa mökeistä on talviasuttavia, toki mantereen mukavuudet kutsuvat. Kalastajat kalastavat myyntiin pääasiassa siikaa ja lohta. Mökkejä Maakallassa on 42 ja Ulkokallassa 10, yhteensä 52 mökkiä molemmilla kareilla.

Saaren luontoa, kasvistoa ja lintuja varjellaan säännöksin, jotka kieltää teltailemisen ja leiriytymisen, mökkejä ei vuokrata ulkopuolisille eikä niitä voi ostaa ilman asumisoikeutta. Haminamestari Vierimaa tuokin esille määräykset: kunnioittaa naapureita, luontoa, rauhaa. Rakennukset pyritään säilyttämään samanlaisina – neliseinäisenä kooltaan 4x5 metriä.

Rakennusluvut myöntää karikokous ja yleistä järjestystä valvoo sama karikokousohjeisto. Järjestysongelmista keskustellaan haminamestarin puhuttelulla, joka aiemmin saattoi johtaa saarelta karkoitukseen (esim. varkaus). Melojille ja hiihtäjille on osoitettu oma paikka ja moottorikelkalla ei saa liikkua.

Haminamestari Vierimaa toteaa: – Kuri on kohtalaisen

► kova, mutta ei kohtuuton.

Nykyään jaetaan huomautuksia koska säännöt on sisäistetty varsin hyvin – yleinen huomautussyy on mökin kunnon laiminlyönti. Viimeinen yhteisöstä karkoitus tapahtui 1930-luvulla, koskien toisen omaisuuden varastamista.

Maakallassa käytiin itsenäisyystaistelu vuosina 1982-1988, jolloin silloinen haminamestari piti saaren puolta, voittaen Metsähallituksen, joka yritti ottaa karit hallintaansa. Viimein korkeinoikeus päätti itsehallinnon kuuluvan Kallankarinen kalastajille vuonna 1988. Samoin käytiin vuosien taistelu, kun kareja yritettiin liittää luonnonmukaisuutta suojeleviin Natura-alueisiin. Saariyhteisön yhteishenki ja hallinto voittivat tuolloin Natura-ohjelman.

Karien syrjäinen sijainti luo haasteet esim. tulipalon sattuessa, kuten tapahtui viimeksi heinäkuussa 2020 (vierailin palon jälkeen saarella). Palo oli saanut alkunsa todennäköisesti savupiipusta ja levinnyt puurakenteisiin. Rakennusten savupiippuihin tehdään tietenkin lakisäätöiset tarkastukset. Saarella olleet 20 henkilöä muodostivat sangoilla ketjun sammuttamiseen, ja palo saatiin rajattua yhteen mökkiin. Neuvokkaana kasteltiin viereisten rakennusten seinät palon leviämisen ehkäisemiseksi ja se

riitti, kun tuuli oli tapahtumaaikaan lähes tyven.

Kirkon rakentaminen kalastajayhteisössä

Ensimmäinen kirkko rakennettiin 1680 – kalastajayhdyskunnalle, matala 5-ikkunainen rakennus, jonka vesikatto oli laudoista – välikattoa ei ollut. Lattia puusta oli vain keskikäytävällä ja alttarilla – muuten lattiana oli paljas kallio. Kirkko alkoi käydä 1700-luvulla ahtaaksi ja kunto rapistui, joten haminavoutisaarnaaja Johan Kreander alkoi ajaa uuden kirkkorakennuksen rakentamisasiaa Lohtajan, Kalajoen, Pyhäjoen ja myös Ulkokallan kalastajien yhtyessä myönteiseen rakennushankkeeseen.

Kallassa pidetty karikokous elokuun 28. vuonna 1778, päätti uuden isomman kirkkorakennuksen rakentamisesta. Kirkkorakentaja Simo Jylkän piirustuksilla rakennettiin kahdeksankulmainen ja kaksiovinen kirkkorakennus, pituus syleinä (Ruotsi-Suomen v. 1604 - mitatysikkö = 1,78m). Pituus 7 ½ sylvä (13,3 m), leveys 5 ½ sylvä (9,8 m), korkeus 2 sylvä kivijalasta kattolistaan (3,5 m). Ikkunoita 6 ja puoli-ikkunoita 2, ovet pohjoisseinälle ja länsipäätyyn. Lisäksi saarnastuoli ja alttarikaidet, penkki papille ja lukkarille ja kirkon penkit loppuvaiheessa.

Kirkon sisäpinta-ala on 182 m² ja sisäkattoteena on puuholvi, istumapaikkoja oli 200:lle.

Katto päätettiin tehdä paanuihin ja tarvittavat rauta, naulat, terva, lankut ja laudat päätettiin pyytää Raahen, Kokkolaan ja Oulun kaupungeilta – koska kirkosta tulisi huomattava maa-merkki niiden purjehtijoille. Venekuntien kesken jaettiin tarvikkeiden hankinta. Puumateriaaliksi valittiin honka tai kuusi – kuitenkin suora ja oksaton, paanuihin haapaa tai honkaa. Lisäksi sovittiin, että materiaalien ja rakentajien tulisi olla paikalla, viimeistään viikkoa ennen seuraavaa Jaakonpäivää 18. elokuuta (seuraavana vuonna).

Kirkon erillisessä puukellotornissa oli kokkolalaisen raatimies Jakob Falanderin vuonna 1732 lahjoittama kirkonkello, jonka Krimin-sodan (1853-1856) Kallan karille maihin nouseet brittisotilaat ottivat sotasaaliiksi. Kalastajat tappelivat sotilaita vastaan perheitään puolustaessa. Pappilan peräkamarin seinässä on kirjoitus vierailusta: ”Engelmanni, Venäjän vihollinen risteilee paraillaan saaren vesillä, elokuun 21. pnä 1855”. Samoin kirkon peräseinässä on kirjoitus: ”O Jumala, tapahtukoon tahtosi vaikka englantilaiset meitä niin kovin kohteli. Olemme Nikolain alamaiset”. Kalastajien

kirjallisesti pyytäessä Englannin sotamuseo palautti kirkon kellon ja sumutorven.

Brittilaivasto tunkeutui Itämerelle ja Perämerelle aina jopa Kokkolaan ja Ouluun saakka 1.6.1854 rantautuen kaupunkiin. Raahessa laivasto poltti satamassa alukset, laivatelakan ja pikiruukin – samoin kuin Oulussa. Simon pitäjistä laivasto joutui peräytymään ja palaamaan takaisin kovan vastarinnan vuoksi.

Kirkon rakentaminen puuttomalle ulkoluodolle oli haaste, jota moni epäili, kun puut oli uitettavaa meritse alueelle. Epäilijöille haminaoikeus lisäsi ehdon: ”Joka yhteisestä sovitusta päätöksestä uuden kirkon rakentamisesta, ilman laillista estettä tai niskoittelulla ei ole tuonut osaansa rakennustavaroista, hän tai hänen sijaisensa ei ota osaa työhön – haminaoikeus päättää yksimielisesti, että henkilö karkoitetaan koko yhteisöstä. Lisäksi häneltä peritään haminaoikeuden määräämä korvaussumma, joka on julkisesti luovutettava kirkon rakentajille”.

Määräys oli kova ja vain osallistamalla kirkon rakentamiseen sai kalastusoikeuden Kallassa ja myöhemmin vielä tarkistettiin karikouksessa, oliko osallistunut rakentamiseen, mm. annoissa mökin rakennus- tai asumislupa alueelle.

Rakennettiin vielä ”pappin tupa, pappila”, (kamarilla ja keittiöllä) vanhan tilalle 1780-luvulla. Koko oli vaatimaton 4,9 x 6,6 m, joka laudoitettiin vuosina 1792-1795, jokainen osakas naulasi vähintään yhden laudan. Myöhemmin vuosina myrskyjen repiessä kattoa veloitettiin osakkaat osuuksillaan osallistumaan katonkorjaukseen (tuohet).

Kirkon iso rooli yhteisössä

Kalla kuului alunperin Kokkolan kirkkoherrakuntaan ja varmana tietona tiedetään pappi Isak Falanderin (Kokkolan kirkkoherra) saarnanneen Kallassa 1673-1693 välisenä aikana, poikansa haminasaarnaaja Johannes Falanderin vuosina 1691-1693 – molemmat kalamiehinä omistivat veneen.

Pappien palkka maksettiin luonnossa kaloina ja kalastajilta ei vaadittu ns. kymmenyksiä, kuten maissa maksettiin kirkkoherralle. Kallassa näyttää olleen tapana, että jokainen venekunta antoi puolen tynnyrin arvosta kaloja saarnaajalle – jos hän hankki itse suolan ja astian.

Veneettömän saarnaajan olivat kalastajat velvolliset viemään maihin syksyllä hänen poislähtiessään. Ensimmäinen virallinen Kallan saarnakirja on myönnetty 1726 Mathias Pazeliukselle, joka toimi myös haminavoutina monen saarnaajan tavoin. Aikana jolloin Kallassa ei ollut pappia, sen vaikutuksena oli vallattomuuden ja viinankäytön lisääntyminen. Arkkipiispa valtuuttikin 1850 Kalajoen pitäjänapulaisen Ernst Henrik Nikanderin pitämään jumalanpalveluksia Kallan kirkossa – ottaen vastaan samalla haminavoudin tehtävät.

Nikander aloitti taistelun viinan anniskelua ja juopotte-lua vastaan nojaten vanhoihin päätöksiin, samalla palautettiin säännöllinen rukousten pitäminen ja hankittiin virsikirjat. Kariin saapuneet venekunnat kirjattiin ja perittiin ns. kariraha ja palotarkastuksia alettiin suorittaa – tarvittaessa varoituksia jakaen. Viinasakkoja maksettiin, osan vastustaessa saarnaajaa (Nikander) ja eräässä sunnuntaisaarnasaan 1853 hän kuulutti karirahan maksamisesta kieltäytyneiden nimet julkisesti. Ankarassa

kuulutusessa saarnastuolista tuomittiin korttipelien ja väkiviinan juonin olevan rikollista. Nikander oli viimeinen pappi ja haminavouti, joka huolehti sielunhoidosta Kallassa.

Kalajoen papiston tehtävänä on ollut huolehtia Kallan kirkon jumalanpalveluksista ja lukkarina toimi joku veisuaitoinen kalastaja. Vanhastaan oli vakiintunut tapa, että kirkossa luettiin rukoukset joka päivä, jos pappia ei ollut karissa. Arkipäivinä luettiin rukous ennen merelle lähtöä ja joka sunnuntai asetuksen mukainen saarna – tällä estettiin ns. varaslähtö merelle. Sopivan rukouksenpitäjän löytymistä kalastajien keskuudesta ei aina ollut helppoa – vaadittin luja uskonnollinen vakaumus lähteä esittämään Jumalan sanaa kalastajille. Rukouksen loputtua sana ”Aamen” olikin lähtösignaali merelle lähtöön kokemaan verkot ja katiskat. Sunnuntain vastaisena yönä ei saanut kalastaa, korostettiin, että tuli pyhittää lepopäivä. Eikä myöskään saanut tulla kirkon penkkiin nukkumaan valvotun yön jälkeen tai perata kaloja kotona sunnuntaina.

Kallassa pidettiin vielä 1960-luvulla rippikoululeirejä, mutta telttamajoitusten rasitusta luontoa ne lopetettiin. Telttailun jälkeen meni vuosia luonnon palautumiseen, ja siksi retkeily karilla on kielletty. Kalajoen seurakunnan ja Kallan yhteyshenkilöiden kanssa sovittuina ajankohtina kirkossa pidetään häätäpahtumia ja karikouksen aikana perinteinen jumalanpalvelus.

Lähteet:

- Kalajokilaakso: Mökkiläiset pelastivat karinsa / 17.7.2020, Hannu Verronen.
- Kalajoen seurakunta.
- Päivänlehti.fi : Maakalla valitsee asukkaansa itse – Kuri on kova mutta ei kohtuuton/26.5.2017, Anne Anttila.
- Suur-Kalajoen historia osa 1. (lainauksia s. 515-534)/ Kustaa Vilkuna.
- Yle Areena : Suomen vanhin itsehallintoalue Kallankarit unohdettiin EU:n ulkopuolelle /2015.
- Wikimedia: Kallankarit, Maakalla ja Ulkokalla.

Iloisena saamme kertoa, että NaviTag® -järjestelmämme on valittu jo useille hautausmaille opastamaan vierailijat haudoille. NaviTag®- aukeaa suoraan Internet-selaimeen vierailijan älypuhelimessa ja reittejä hauta-alueille voi tutkia etukäteen kotona seurakuntien kotisivuilla olevan linkin kautta.

Samaa järjestelmää käytetään opastamaan eri tiloihin myös mm. oppilaitoksissa.

Ota rohkeasti yhteys myyntiimme saadaksesi tietää mitä kaikkea voimme opastaa kyltistä mobiiliin myynti@haarnio.fi

tai tutustu <https://www.haarnio.fi/alyopasteet/>

Haarnio
Opasteita jo 50-vuoden ajan

LehtoPeat laajensi Kurikkaan

Ilkka Löytty

LehtoPeat Oy:llä on pitkät perinteet suomalaisen turpeen jatkojalostamisessa. Yhtiön perustaja Heikki Ruha on työskennellyt turvealan yrittäjänä jo yli 30 vuotta. Toimintansa alussa LehtoPeat Oy nosti ja tuotti ainoastaan polttoturvetta.

Yhtiön omistamalta Lehtosuolta löytyi erinomaista laatua oleva hoitoturverkerros, mikä innosti kokeilemaan myös hoitoturvetuotantoa. Tänäpäin tuotanto on lähes yksinomaan hoitoturpeen nostamista ja sen jatkojalostamista valmiiksi tuotteiksi. LehtoPeat Oy on

Heikki Ruha toivottaa niin uudet kuin vanhatkin asiakkaat tervetulleiksi LehtoPeatin Kurikan toimipisteeseen.

toiminut alan uranuurtajana, ja tuotemerkki "Lehtosuon Hoitoturpe – LehtoPeat®" rekisteröitiin vuonna 2002.

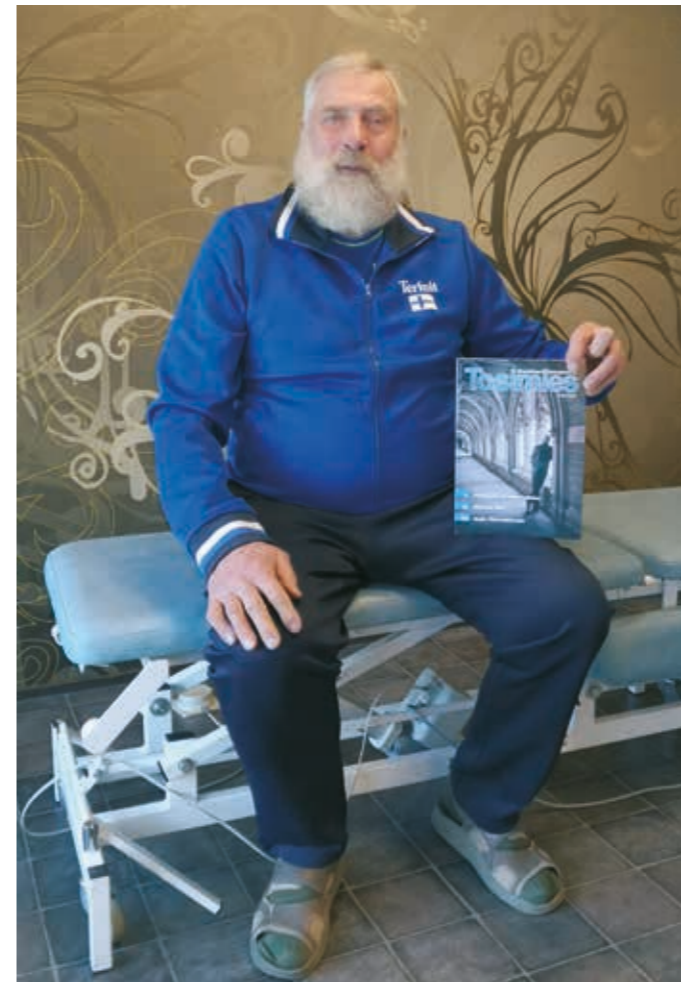
Erikoisosaamista

Vuonna 1997 yhtiön omistajat kouluttautuivat EU-rahoituksella järjestetyssä pitkäkestoisessa koulutusprojektissa "Elantoa suosta". Koulutuksessa alan parhaat asiantuntijat kouluttivat osallistujia hoitoturveosaamisen saloihin.

– Tuskin missään muualla hoitoturpeesta tiedetään niin paljon kuin Suomessa, Heikki Ruha huomautti.

Teoreettinen osaaminen ja turvetuotanto ei kuitenkaan riit-

Siitä vaan turvetta levittämään Juha Miedon selkään...

Rentouttavan turvekäsittelyn jälkeen voi keskittyä vaikka lehtien lukemiseen.

tänyt Ruhan veljeksille, ja niinpä he hakeutuivatkin Jyväskylän sosiaali- ja terveysoppilaitokseen erityiskoulutukseen, josta valmistuivat vuonna 1999 turvehoitojen asiantuntijoiksi.

Pitkän Jussin mitalla

LehtoPeat Oy:n pääpaikka on Ähtärin entisellä meijerillä, jossa annetaan turvehoitoja. Kesällä yritys avasi Saunaravintola Kiulun, jossa myös on tarjolla turvehoitoja.

Heikki Ruha oli lokakuun alussa avaamassa Turvehoitolaa Kurikan keskustassa.

– Tämä Tea oli meillä turvehoitokurssilla ja oli kovin innostunut näistä hoidoista. Kun hän oli ollut meillä jonkin aikaa harjoittelussa, aloimme keskustella, että jos Kurikasta löytyisi sopiva tila, voisimme perustaa tännekin hoitolan, Ruha selvitti. – Olen kokenut elämäni aikana, että kaikessa on johdatusta, niin tässäkin. Tämä tuli kuin nyrkki silmään – löytyi sopiva ja edullinen paikka.

Uuden hoitolan avajaisissa

vallitsi ystävyyden ja toiminnan henki. Tässä hengessä myös olympiavoittaja Juha Mieto oli saamassa turvehoitoa. Edellisen kerran hän oli saanut sitä Sapporon olympialaisissa vuonna 1972.

Hoidon jälkeen Juha oli erittäin tyytyväinen hoitoonsa ja tunsikin olonsa vielä rennommaksi ja virkistyneeksi.

Mieto kertoi viettävänsä nykyään nautinnollista elämää.

– Mittarissa on jo sen verran, että ansioituneella eläkkeellä olahan. Aamulla olin muutaman tunnin mettätöissä, ja todella nautin siellä sumun keskellä.

Etelä-Pohjanmaata pidetään yleisesti raamattulähetyksen alueena.

– Joku vakavuus pitää olla, ja siitä piretähän kiinni. Soon turva. Olen sanonut, että kun olin nuori poika, kävin pyhäkouluun, ja ainoastaan yksi kerta jäi väliin. Voiraan sanoa, että se oli sellainen kova paikka, kun yksi kerta jäi väliin monen vuoren aikana. Kirkkohon on aina kuulunut, mestari huomautti.

ESPOON SÄHKÖASENNUS KY

Klaus Salminen 0400 314 120
klaus.salminen@espoonsahkoasennus.fi

Softatalo AIDA Oy

HALUATKO SÄÄSTÄÄ ENERGIAA JA RAHAA?

Säästetään kaukolämpöä, maakaasua, nestekaasua, öljyä ja käyttövettä kiinteistöissä. Globaalisti ainutlaatuiset ja varmat järjestelmät toteuttavat n. 10-30 % säästöjä nopeassa takaisinmaksuajassa.

OTA YHTEYS, NIIN TEEMME TARJOUKSEN !

petri.aalto@aida-energy.com
www.aida-energy.com

Hietalahti ja Pojat Oy

BETONIELEMENTIT

Teollisuushallit Maatalousrakennukset Talonrakentaminen

Betonielementit maatalouteen, teollisuuteen ja asumiseen

Hietalahti ja Pojat Oy on perheyrittäjä, joka myy, suunnittelee, valmistaa, kuljittaa ja asentaa laadukkaita betonielementtejä.

Hietalahti ja Pojat Oy
Hietalahdentie 46, 69510 Hallua
puh. 06 860 5000 • hpo@hietalahti.fi
www.hietalahtijapojat.fi

t o s i k u v a t

Vaneritehtaan kuolinkamppailu

Ohjaaja Ville Jankerin kolmas kokoillan elokuva, Metsäjätti sai ensi-iltansa 11.9. Elokuvan käsikirjoituksen ovat tehneet Ville Jankeri ja Timo Turunen Miika Nousiaisen samannimisen romaanin pohjalta.

Metsäjätti on oikeastaan kasvutarina kahdesta kaveruksesta, jotka ovat kotoisin pieneltä paikkakunnalta. Janne (Hannes Suominen) on jäänyt sinne ja mennyt paikalliselle vaneritehtaalte töihin, ja Pasi (Jussi Vatanen) on lähtenyt Helsinkiin opiskelemaan ja päätyy saman metsäteollisuuskonsernin pääkonttoriin töihin.

Kehityspäällikkö Pasi Kaupille tarjoutuu mahdollisuus ylenkseen, ja niinpä hän ottaa vastaan tehtävän tehostaa Metsäjättin vaneritehtaan toimintaa synnyinseudullaan Törmälässä. Vaneritehdas on juuri tehnyt juuri koko historiansa parhaan tuotantoennätyksen, ja kapasiteetti kolkuttelee 80.000 kuution rajalla, joten tehtaan työntekijät sen paremmin kuin johtajakaan eivät ymmärrä konsernin kehityspäällikön ilmaantumista paikkakunnalle – vaikka tämä onkin ”oman kylän poikia”.

Asiat mutkistuvat myös, kun Pasi kohtaa tehtaalla lapsuudenystävänsä Jannen.

Metsäjättin vaneritehdas on oleellinen osa pienen paikkakunnan elämää. 5253 asukkaan Törmälä elää ja kuolee vaneritehtaan myötä. Pasi isäkin on työskennellyt 1980-luvulla samassa tehtaassa, mutta työtömäksi jäätyään juonut itsensä hengiltä.

Aihe on valitettavan ajankohtainen nyt, kun Kaipolan paperitehtaan lopettamisesta väännetään kättä ministereitä myöten. Kysymyksiä herää Törmälässäkin, miksi sulkea kannattava tehdas, eikö 10 % voittoa ole enää tarpeeksi? Puheissa vilahtelee lehtien otsikoistakin tuttuja termejä, kuten globaali

© Marek Sabogal/Solar Films

solidaarisuus, yhteiskuntavastuu, puutullit ja EU:n sanktiot jne. Pasille järjestetään myös mediakoulutusta tiukoista haastattelutilanteista selviämiseksi...

Ennen kuin tehdään lopullinen kohtalo on selvillä, junaillaan ruotsalaisen metsäkonsernin kanssa fuusio, tehdään politiikkaa, punnitaan ystävyys, kohdataan menneisyys ja kuunnellaan metallia. Ehtiipä Pasi perustaa perheenkin kihlattunsa Lindan (Sara Soulié) kanssa.

Hevimusiikki yhdistää kavereuksia. Janne toteaa, että hevimusiikki on kuin mekaaninen

metsäteollisuus; tehdään ensinkunnan perusta, oikaistaan vähän mutkia ja lopulta tulee hyvävä.

Jollain konstilla tuotantoyhtiö on saanut yhdeksi yhteistyökumppanikseen kuuluisan Metallica-yhtyeen, jonka musiikkia sisältyy elokuvaan aimoannos.

Hieman rauhallisempaa tyyliä edustaa Tommi Läntisen tulkitsema elokuvan tunnuslippale ”Meidän murusia”, jonka on säveltänyt Lauri Tähkä ja sanoittanut Timo Kiiskinen.

Vaikeaan välikäteen vanhojen ystäviensä kanssa joutunut Pasi

kuuntelee lopulta enemmän sydämensä ääntä ja tekee varsin mielenkiintoisen ratkaisun.

Suomi on varsin pieni maa, josta syystä samoja näyttelijöitä näkee niin elokuvissa, televisio-ohjelmissa kuin mainoksissakin. Tämä saattaa häiritä joidenkin elokuvanautintoa, kun pääosan esittäjä yhdistyy mielikuvissa aivan muihin ympyröihin.

Mutta joka tapauksessa Jankerin elokuva on ehdottomasti tämän vuoden parhaimpia kotimaisia elokuvia niin käsikirjoituksen ja näyttelijäsuoritusten kuin ohjauksen ja kuvauksen puolestakin. Elokuvan tukijoukoissa ovat olleet myös Versowood ja Isku, jotka ovat varmasti omalla konsultoinnillaan turvanneet vaneritehtaan toiminnan autenttisen esittelyn katsojille.

Kimmo Janas

METSÄJÄTTI

Käsikirjoitus: Ville Jankeri ja Timo Turunen (perustuu Miika Nousiaisen romaaniin)

Ohjaus: Ville Jankeri
Näyttelijät: Jussi Vatanen, Hannes Suominen, Sara Soulié, Anu Sinisalo, Tommi Korpela, Anna-Riikka Rajanen ja Tomi Alatalo

© Marek Sabogal/Solar Films

t o s i k u v a t

Älä kasva aikuiseksi

Salaperäisellä saarella, jolla ajan ja ikääntymisen lainalaisuudet eivät päde, joukko nuoria kuljettaa sinut takaisin lapsuuden ihmeeseen Mikä-Mikä-Maahan. Benh Zeitlinin Peter Pan -versio on jotain ennennäkemätöntä: mestariteos, jonka muistat koko elämäsi. Elokuva, joka on henkeäsalpaavan kaunis muistutus siitä, miksi täällä ollaan – ja miksi isoksi kasvaminen kannattaa.

Kahdeksan vuotta sitten häikäisevä Beasts of the Southern Wild löi kaikki ällikällä. Nyt Benh Zeitlin, elokuvan ohjaaja, Oscar-ehdokas ja yksi aikamme kiinnostavimpia elokuvantekijöitä, tekee paluun Peter Pan -versiointin kera, joka on koskettavan upea kunnianosoitus lapsuudelle.

Elokuva seuraa nuorta Wendyä, joka hyppää tuntemattomaan tarkoituksenaan välttää aikuistuminen – ja löytää elämänsä seikkailu.

Vasta elokuvateatterin pimeydessä istuessani tajusin, etten ollut koskaan lukenut Peter Panin tarinaa tai edes katsonut hänestä kertovia elokuvia kokonaan. Mutta selvisihän nyt ainakin, kuinka kapteeni Koukku syntyi.

Peter pitää kynsin hampain kiinni lapsuudesta, huomauttaen, että aikuiset eivät voi enää saavuttaa mitään, siksi ei kannata aikuistua.

Elokuvan lapset ovat fantas-

tisia pieniä voimanpesiä. He ovat amatöörinäyttelijöitä, mutta täynnä aitoa ihmetystä luontoa ja elämää kohtaan, kukin hämmästyttäviä löytöjä. Zeitlinin taikakatalogiin on aina kuulunut olennaisena osana se, millaisia näyttelijäsuorituksia hän on saanut ulos pääosanesittäjistään.

Visuaalisesti Wendy on upea jatko Beasts-estetiikalle: alkuvoimaista elokuvaa täynnä rosoja, kauneutta, elämän vastustamattomaa ihmeellisyyttä. Kuvaus on todella mahtavaa tarjoten hienoja maisemia ihailtavaksi.

Vimmainen, taianomainen pieni elokuvahelmi nimeltä Wendy lukeutuu ehdottomasti vuoden indie-tapauksiin.

Kimmo Janas

WENDY

Ohjaus: Benh Zeitlin
Käsikirjoitus: Benh Zeitlin, Eliza Zeitlin
Näyttelijät: Devin France, Yashua Mack, Gage Naquin, Gavin Naquin, Ahmad Cage, Krzysztof Meyn

Ei uuvu Hän koskaan kantaesaan muu kobti kotia kirkkausmaan.

Hän jaksaa, ei herpaannu tiellä, Hän kantaa minun ja taakkani. Oi kiitos, kiitos mun Herrani. Kaiken ymmärrän siellä.

Hilja Aaltonen

Olen saanut todella tuntea että minua on kannettu jo 75vuotta ja kannetaan edelleen. Jumala on suuri Armossaan, ei Hän hylkää eikä jätä, vaikka minäkin yritin itse räpiköidä elämässä eteenpäin ilman Jeesusta, joka oli minutkin ostanut omalla verellä Golgatan ristillä. Alle kaksikymppisenä tulin Tampereelle työnhakuun.

Töitä sai hyvin, mutta uskonasiat eivät kiinnostaneet, iltarukous oli kuitenkin säilynyt mielessä.

Naimisiin menimme nuorina, kun olin löytänyt ihanan Marjukan, ja tätä ihanuutta on jatkunut ja 53 vuotta. On ollut vasta- ja myötämäkeä. Aina Hän on ollut vierellämme. Kaksi tytärtä ja neljä lastenlasta värittävät elämäämme useimmiten iloisilla väreillä. Avioliitossammekin olemme saaneet tuntea, että se on taivaassa suunniteltu – kiitos siitä Isälle, joka on pitänyt meistä huolta.

Parikymmentä vuotta sitten Jeesuksen kutsu oli niin voimallinen, etten voinut enää kieltäytyä, vaan antauduin Hänen hoitoonsa eikä ole kaduttanut.

Uskossa ollessani on tullut ajateltua elämän kulkua ja Jumalan johdatusta.

”Sillä hän sanoo: ”Otollisella ajalla minä olen sinua kuulut ja pelastuksen päivänä sinua auttanut.” Katso, nyt on otollinen aika, katso, nyt on pelastuksen päivä.” (2. Kor. 6:2)

”Sentähdän minä sanon teille: kaikki, mitä te rukoulette ja anotte, uskokaa saaneenne, niin se on teille tuleva.” (Mark. 11:24)

Tähän jakeeseen sain turvautua kolme vuotta sitten, kun sairastuin eturauhassyöpään.

Pyysin Jeesusta ottamaan syöväni kantaakseen, ja näin

Sopuinen elämä

tapahtui. Olin koko sairauden ajan rauhallinen ja luotin tähän lupaukseen. Ja sama tilanne oli, kun pääsin lonkkaleikkaukseen – ei huolta ei murhetta. Kiitos Herralle!

Suosittelen sinullekin: luota Herrasi lupauksiin aina!

Muista kiittää Hän on kiitoksen ja ylistyksen arvoinen vaikke et paranisi tai saisi muuta pyytämääsi, Hän on kuollut sinun puolestasi ja nuossut kuolleista esikoisena, jota me saamme aikanaan seurata iankaikkiseen elämään.

Rukoilkaa lakkaamatta. Kiitäkää joka tilassa. Sillä se on Jumalan tahto teihin nähden Kristuksessa Jeesuksessa. (1. Tes. 5:17-18)

Jumala on antanut meille päiviä ja aikoja, jolloin meidän täytyy pysähtyä kuuntelemaan Häntä. Tällainen herättely on tämä suuri vitsauksemme korona, jonka ovat saaneet kokea kaikki maailman kansat. Ajatellen että se on saanut aikaan ihmisten kääntymisen Jeesuksen puoleen. Hengellisten ohjelmien katselu ja kuuntelu ovat lisääntyneet. Monet ovat pyyhkineet pölyt Raamattunsa päältä ja avanneet sen.

Herramme tekee työtään ja avaa sen sopivista kohdista, jos etsijä on tosissaan.

Raamatun päivittäinen lukeminen on erittäin tärkeää. Meille siitä on tullut jokapäiväinen tapa, aamulla luemme sekä Vanhasta että Uudesta testamentista

yhden luvun, rukoilemme ja siunaamme Israelia. Illalla kiitämme Herraa kuluneesta päivästä, ja luen jostain ”päivän sanasta” kyseiselle päivälle merkityn luvun ja siunaamme itsemme. Tämä tapa pitää elämämme sopuisana – ei sitä voi alkaa riidellä, kun on päivä näin aloitettu.

Vastapainoksi Herramme on antanut meille aivan upean kesän, aurinkoa on saanut jokainen tarpeeksi.

Katsoo minne vaan, niin joka puolella luonto on ollut rehevää ja kaunista.

Syksy on saanut luonnon hehkumaan väriiloistossaan. Vieläkin meitä on hellitty auringolla ja lämmöllä, Kiitos Jeesus! Metsät ovat täynnä luonnonantimia. Olen käynyt marja- ja sienimetsällä – mättäät on punaisina puolukoista ja siellä täällä keltaisia laikkuja, jotka kertovat kantarellisaaliista. Jumalan rauha kaikkialla! Kuuluu korpun raakkumista ja närhen naurua, mieli lepää. Tätä rauhaa ei riko liikenteen melu.

Kun kuljemme Jeesuksen viitoittamaa tietä, saamme turvautua Ps. 16 sanoihin:

”Sinä osoitat minulle elämän tien, sinun läbelläsi on ehtymätön ilo, sinun oikealla puolellasi ikuinen onni.”

Kulkekaamme rohkeasti ristin viitoittamaa tietä luottaen Raamatun lupauksiin, sillä Jumala ei voi valehdella, Hän on luotettava.

Muistetaan sairaita, vanhuksia ja ystäviämme rukouksin.

Olen Viestiveli kuorossa ja on ollut hiljaista, kun emme voi mennä viemään evankeliumia laulaen tämän viruksen takia, mutta onneksi voimme kokoontua harjoituksiin, jotka ovat meille kaikille aina Sanan ja Rukouksen iltoja. Muistakaamme toisiamme rukouksin.

Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän jokaisen lukijan seurana.

Kun ristini Kruunuksi vaihtaa saan, tie loppuu, taukoaa taistelu maan, ikiaamuna kotona kerran. Nyt tabtoisin syttyä kiitokseen, kun taivas tuntee mun tarkalleen. Koko matka on huolena Herran.
Hilja Aaltonen

Oli surullista seurata edesmenneen isäni muistisairauden kehitymistä. Jotenkin se on erikoista, kun ihminen ei varmuudella tunnista oman perheensä jäseniä. Tällaisten ääritapausten ohella tapahtuu meidän kaikkien kesken pienimuotoisempaa unohtelua, joka sekin on tietysti lähtökohtaisesti valitettava asia. Saatamme unohtaa tärkeitä tapaamisia, toimittavia asioita määräpäivään mennessä, maksaa laskut ajallaan ja niin edelleen. Toki joitakin asioita onkin hyvä unohtaa. Rakkaus ei muistele kärsimäänsä pahaa. - 1 Kor. 13

Muistatko vielä ajan, kun saimme pyhäkoulusta muistolauseen? Tuo toimintakulttuuri ei ollut – eikä ole tietysti vieläkään – turhanpäiväinen osa pyhäkouluu, vaan tapa, joka ohjasi meitä muistamaan – siis olemaan unohtamatta – kaikkein tärkeimpiä ihmiselämään liittyviä asioita. Jos mittaamme asioita iankaikkisuuden mittakaavassa, ei ole niin vaarallista unohtaa jotakin ihmisten kesken; **on paljon olennaisempaa muistaa asioita pystysuoralla akselilla.**

Säilytä käskyt

Raamattu muistuttaa meitä olemaan unohtamatta. Kuningas Daavid kirjoitti: ”Kiitä Herraa, minun sieluni, ja kaikki, mitä minussa on, hänen pyhästä nimeänsä. Kiitä Herraa, minun sieluni, **äläkä unhota, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.**”

Nämä ”etuisuudet” eivät osuneet vain Daavidin kohdalle, vaan myös me voimme omistaa ne Jeesuksessa osaksi omaa elämäämme. Varmistukseni siitä, etten koskaan unohtaisi näitä Daavidin muistiin kirjoittamia taivaallisia ”hyötyjä”, olen ottanut tavakseni puhua nimenomaisesti jakeet itselleni päivittäin. Samalla kun näiden jakeiden ääneen muisteleminen pitää kiitollisena ja nöyränä, on

Muista – älä unohda!

Isä on lähettävä minun nimesäni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teitä kaikesta, minäkin olen teille sanonut. - Ps 103, Snl 3, Joh 14

Muista hyödyt

Daavid puhui itselleen laullessaan kirjoittamaansa virttä: ”Kiitä Herraa, minun sieluni... **äläkä unhotta, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.**” Englanninkielinen Amplified-käännös käyttää ”hyvää”-sanan kohdalla ilmaisu ”benefits”, joka tarkoittaa ”hyötyä” ja ”etua”. **Emme saa milloinkaan unohtaa niitä ”etuja” ja ”hyötyjä”,** joita Herra on meille lahjoittanut. Hieman kerraten toteamme Daavidin kirjoittaneen: ”Kiitä Herraa, minun sieluni, äläkä unhotta, mitä hy-

Oikeamielisillä on mahdollisuus yksityiseen neuvonpitoon Jumalan kanssa!

vää hän on sinulle tehnyt, hän, joka antaa kaikki sinun syntisi anteeksi ja parantaa kaikki sinun sairautesi, joka lunastaa sinun henkesi tuonelasta ja kruunaa sinut armolla ja laupeudella, joka sinun halajamisesi tyydyttää hyvydellään, niin että sinun nuoruutesi uudistuu kuin kotkan.”

Nämä ”etuisuudet” eivät osuneet vain Daavidin kohdalle, vaan myös me voimme omistaa ne Jeesuksessa osaksi omaa elämäämme. Varmistukseni siitä, etten koskaan unohtaisi näitä Daavidin muistiin kirjoittamia taivaallisia ”hyötyjä”, olen ottanut tavakseni puhua nimenomaisesti jakeet itselleni päivittäin. Samalla kun näiden jakeiden ääneen muisteleminen pitää kiitollisena ja nöyränä, on

se myös uskonjulustusta tuleviin päiviin. **Muistutan itseäni jatkuvasti** kokonaisvaltaisesta pelastuksesta, joka on tullut minun osakseni Jeesuksessa.

Sovella arkipäivään

Jumalan sanan opetusten muistaminen on ihmiselle hyödyllistä; eikä meidän tulisikaan muistaa Jumalan sanan kohtia vain pelkästä muistamisen ilosta, vaan sen tähden, että voisimme **soveltaa Raamatun ohjeita arkipäivän elämäämme.** Raamattu onkin monessa kohdin hyvin käytännönläheinen kirja ja kun Jumalan sana haastaa meitä toimimaan tietyllä tavalla, kerrotaan samassa yhteydessä myös, miksi on hyödyllistä toimia tietyllä tavalla. Yksi tyyppiesi-

terveenä. **”Älä kadehdi väkivallan miestä äläkä hänen teitensä omiksesi valitse; sillä väärämielinen on Herralle kauhistus, mutta oikeamielisille hän on tuttava.”** Jo pelkästään tuo sana ”tuttava” saa sydämen suloisesti väräjäämään, mutta ehkäpä vielä riemullisempi on Amplified-käännöksen vastine ”private counseling”. Oikeamielisillä on mahdollisuus yksityiseen neuvonpitoon Jumalan kanssa! Kolumnistin sanat eivät yksinkertaisesti riitä kuvailemaan tällaisen etuolisuuden erinomaisuutta. Milloin tahansa, missä tahansa ja millaisessa elämäntilanteessa hyvänsä **voimme olla yhteydessä Terapeuttiin,** joka tuntee meidät paremmin kuin me tunnemme itsemme, joka on meidän puolellamme ja on lahjoittanut meille kaiken, mikä elämään ja jumalisuuteen tarvitaan. Kuten kuningas Daavid kirjoitti, Jumalan sanan noudattamisesta on suuri palkka! - Ps 19, 2 Piet 1.

Salomo kirjoittaa:

”Poikani, **älä unhotta minun opetustani, vaan sinun sydämesi säilyttäköön minun käskyni; sillä pitkää ikää, elinvuosia ja rauhaa ne sinulle kartuttavat.**”

Raamatun kommentaari osoittaa edellä mainitun tarkoittavan pitkän iän ohella myös elämisen arvoista elämää. Jumalan valtakunnan todellisuus ei ole vain tulevaa ihanuutta, vaan se vaikuttaa uskovien elämässä monin eri tavoin jo nyt.

”Turvaa Herraan kaikesta

**ARTIKKELI- JA TAITTOPALVELUA
40 VUODEN KOKEMUKSELLA**

**OTA YHTEYTTÄ, KUN YRITYKSESI
TARVITSEE APUA
ESITTEEN TAI ASIAKASLEHDEN
TEKEMISESSÄ!**

**FAKTAPRO OY
KIMMO JANAS
KIMMO.JANAS@FAKTAPRO.FI
WWW.FAKTAPRO.FI**

NIIN KUIN YLEISHAPPO

Evoluutio-opetus horjuttaa Raamatun arvovaltaa ja toimii näin kuin yleishappona, joka syövyttää useimpien kristittyjen uskoa. Luottamuksen puute Raamattuun on kristittyjen nuorten kaikkein yleisimmin mainitsema syy uskosta luopumiseen.

Vastaavasti useimmat eivät ole koskaan kuulleet siitä nykyaikana saatavilla olevasta valtavasta määrästä todisteita, jotka tukevat Raamatun ilmoitusta luomisesta. *Luominen*-tiedelehti voi auttaa juuri tässä. Se on kuin vahva suoja-aine, joka kumoaa ja estää evoluution syövyttävän vaikutuksen jatkossakin.

Sen upeasti kuvitetut, värilliset sivut tekevät siitä julkaisun, jota ihmiset haluavat lukea. Onko Sinun tuttavapiirissäsi nuoria, joiden usko on evoluution vuoksi koetuksella? Ostaisitko heille lahjaksi palan Totuutta? Tilaukset: kauppa.luominen.fi

LUOMINEN
Kansainvälinen tiedelehti
Viktorien Aurinkokivi, Transhumanismi, Radiometrinen Tarkkailu
Mikä kaikkien aisteiden on uskottava? Tienveikot, oppiaineet
Valaan evoluution haaksirikko
Jokien ja jokien luominen
Tammikuu 2020
12 sivua
12,50 €

ISIT & pienet kissat

Meniköhän överiksi?

Jussi Kosola

Asiantuntija-nimikes on viime aikoina noussu pintahan monilla elämäntilanteilla. Lausuntoja asiantuntijolta ovat ammentaneet niin meria, uutiset ja some, mihinä niitä tuarahan juluki eri foorumeilla.

Mikä sitte on määritelmä millä em. nimike tulokitahan/määritellähän, kenen oikeus ylipäänsä on olla asiantuntija?

Käsittäkseni sitä ei oo ainaakaan sertifioitu.

Asiantuntemusta liänöö pääsääntöisesti kahta lajia: teoreettikkoja ja käytännön omaavia.

Ruuhonjuuritaso (raaka esimerkki): Jos tyyppi lyää toista vasaralla päähän, niin teoriasiihen pitää tulla kuappa, mutta käytännös siihen nousookin kuhumu.

Valamerian käyttämät asiantuntijat ei aina oikeen anna katuuskottavuutta, kuten esimerkiksi tapauksena (urbanilegenraa?) itänaapuris Breznev in olles valankahavas, oli joku älymystön erustaja häneltä tiarustellu, että kun luen Bravraa, niin lehti kertoo että kaikki on hyvin, mutta kun katon karulle, niin kaikki ei oo hyvin?

Vastaus presirentiltä oli: Lue enemmän Bravraa ja kattele vähemmän karulle.

Meillä Suomes kans alakaa miälipitehet jakaantua yo. esimerkkiä mukaallen, kun maailman onnellisimmaksi kansakikinin meirät ovat määritellehet jonkunsortin asiantuntijat.

Kansamme aikansa maksanehet mittavat sotakorvaukseksi jää hopiaalle, ku täältä pääministeri paasas EU:n elevytsrahastohon vielä suuremman summan nuavvaan.

Olisko ollu paree pitää rahanat kiinni, ts. jääryttää hanket, kun koronan toinen aalto valtaa alaa ja konkurssit, yt-neuvottelut jne. valitettavasti variostaa loppuvuatta ja tulevaa.

Samanaikaasesti kun vielä nostivat polttoaineettin hintoja, mikä oli aivan väärä ajootus, kun kulietusalalan kustannukset nousoo, maamme kilipaalukyky heikkenöö, kun se kertaantuu/heijastuu jatkuen ketjureaktiona, logistiikkakustannusten kautta veronkorootukset tuloovat jokaasen kuluttajan maksettavaksi, mikä vaikuttaa keskivertokansalaasen ostovoimahan.

Yks esimerkkitapaus: Palakka-työhän kaverini ajaa päivittäin n. 90 km työmatkan sivu elikkä n. 180 km per päivä ja matkakulujen omavastuu on 750 ekeä. Matkakuluja saa omavastuun jälkehen vähentää enintään 7 000 ekeä, elikkä siitä etehpeppäin omasta pussista kulut. Hän totes, että kallihiksi tuloo, kun päälle laskoo auton arvon aleneman!!!

Mistä muuten hallituksen asettama päämäärä öliylämmitystä käyttävien omakotitalojen muuntamisesta maalämpyä hyäryntäväiksi yksilötasolla varoja löytyy? Huom. erityyesti yksinasuvat eläkeläiset! Entäs mistä kaikki sähkö näiren maalämpöpumpppujen pyärittämiseen, kun autokki pitää vaihtaa sähkööksi? Avoomia kysymyksiä nykyhallitukselle!

Eihän tämä mitään rakettitiärettä oo, vaikka sitäkin on yks kansanerustaja vilielly loistoireanansa, elikkä mäihitettyjä avaruuslentoja Suamesta.

Oliskohan UPM:n lakkautettava paperiteheras sovelias muuneltavaksi avaruusasemaksi? Minkähän kannan siihen eherottajan hallituspualuekumppani Vihiriät sanoos? Meinaan ku raketit tarttoo fossiilista polttoainetta vai onnistuuskohan kehitellä/lainata ireaa Paluu Tulevaasuutehen -elokuvesta, mihinä Re Loreanin tankkihi heitettihin banaaninkuaria summuuta jätetä polttoaineeksi ja hyvinhän matka taittuu. Turvetta Vihiriät ei käsittäkseni hyväksyysi.

Koittakaas ny hallitus miättä, millä tyällistetähän turvesoilta

leipänsä revivät, yhtälailla ku turkistarhojen yrittäjien ja tyäntekijöötten menetetyt työpaikat, kun meinaatta molemmat kiälätä!!!

Jos ny eres severtan teiltä vois pyytää, nii äläkää ny ainakaan hommakko tänne sitä kaavaalemaanna työvoimaa ulukomailta, ku nykysekki viime aikoina maattamme asuttanehet "uussuamalaaset" ei oo löytäny (murto-osaa lukuhunottamata) paikkaansa työelämästä enemppää yrittäjinä ku tyäntekijöönäkään, muistuttaen/lisäten siihen kantasuamalaasten vaikeuret löytää uutta työpaikkaa menetetyyn tilalle.

Tämän vuaratuksen päälle pitänee pyytää voimaa parannuksetekohon, että vois rukoolla mm. hallituksen pualesta, mitä omas voimassani en välttämättä pysty tekemähän.

Elikkä mitä tähän yhtälöhön Raamattu neuvoo?

Paavalin Ensimmäinen kirje Timoteukselle luku 2: *"Ohjeita jumalanpalvelusta varten. Kebotan ennen kaikkea anomaan, rukoilemaan, pitämään esirukouksia ja kiittämään kaikkien ihmisten puolesta, kuninkaiden ja kaikkien vallanpitäjien puolesta, jotta saisimme viettää tyyntä ja rauballista elämää, kaikin tavoin hurskaasti ja arvokkaasti. Tällainen rukous on oikea ja mieluisa Jumalalle, meidän pelastajallemme, joka tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden."*

Täs se tärkein, mitä voimma teherä maallisesti ja hengellisesti mittarootuna.

Tosiaankin että Kaikkivaltiahan ohojeestuksesta rukoolla, että maharollisimman moni löytää Jeesusken Kristuksen henkilökohtaasena Vapahtajana.

"Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainooan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän."

Pohojammaan kautta...

Tosimies lukee

Oppia ikä kaikki

Suomen Helluntaikerätyksen raamattukoulutuksen ensimmäisen sadan vuoden historia on saatu kansien väliin. Opetusneuvos/pastori/lähetysmies Jouko Ruohomäki on tehnyt ”miehen työn” saattaessaan kaiken kansan luettavaksi historiaa, joka alkoi jo pian sen jälkeen, kun Los Angelesin Azusakadulla syntyi väkevä hengellinen liikehdintä, joka kantoi nimeä Pentecostal Movement – Helluntaikerätyks Suomessa.

Kulttuurimies ja isänmaan ystävä Pekka Brofelt (Aho), kirjailija Juhani Ahon veli oli alkuvuosina suuressa roolissa opetuksen saralla niin Toivon Tähti -lehtensä kuin järjestettyjen ”raamattuviikkojen” kautta.

Kirjan ensimmäisessä luvussa Brofeltin osuus onkin suuri. Raamattukurssien pitopaikkakuntina oli mm. Lempäälä ja Lahti vuosina 1912-14. Vuoden 1914 kurssilla oli mukana myös helluntaiuskon ja -tulen löytänyt amerikkalainen toimittaja Frank Bartleman, joka toi kokemuksiaan Azusakadun ajoista Kaliforniassa. Ensimmäinen maailmansota löi ”kapuloita rattaisiin” alkaneen herätysliikkeen kasvuun.

Luvussa 2 luodaan katsaus seurakunnissa järjestettyihin raamattukursseihin. Kapuloita rattaisiin löytiin myös omalta taholta, kun 1920-luvun alkupuolella erimielisyydet astuivat mukaan seurakunnan järjestäytymisasian muodossa. Tulevina vuosina Helluntaikerätykset ja järjestäytyneet seurakunnat jatkoivat työtä tahoillaan.

Raamattuopiskelun pitopaikkakuntina 1920-30 luvuilla mainitaan mm. Turku, Helsinki, Jyväskylä ja Kuopio. Helsingin Filadelfia -seurakunnan pastori, varatuomari Lauri Mömmö järjesti kielikurssit Hangossa 1932-33. Muita eturivin vaikuttajia 1920-30 luvuilla olivat mm. Eino Manninen, Eino Heinonen, Lauri Hokkanen ja Nikolai Pöysti. Ruotsalaisen helluntaikerätyk-

sen johtomiehen Lewi Pethruksen vaikutus näkyi voimakkaasti myös Suomessa. Hän oli opettamassa Helsingin Filadelfian raamattupäivillä vuonna 1926.

Hedelmällisten 1920 ja -30 lukujen jälkeen oli rauhan vuosien jälkeen useiden vuosien sota-aika, mikä vaikeutti järjestäytyneiden tilaisuuksien pitämistä.

Kalle Rantanen oli priimusmoottorina, kun Paimioon saatiin entisen luontaishoitolan tiloihin remontoitua tilat raamattukoulua varten. Aluksi oli tosin ollut ajatuksena luoda kansanopistotyypinen opinahjo, mutta mm. taloudellisista syistä päädyttiin raamattuopistoon. Rantasen yllättävä kuolema juuri opiston aloitusvaiheissa toi mutkia matkaan, mutta raamattuopiston johtoon kutsuttiin Toivo Heikin (1915-99).

Paimion aika oli hyvää harjoittelua tulevaisuuteen ja pikkuhiljaa myös herätyksen rivijäsenet oppivat arvostamaan omaa ”opinahjoa”. Talous on ollut alusta asti haasteita tuonut osaluokka, mutta kun rahantarpeesta tiedotettiin ja pyydettiin esirukousta, löytyi aina niitä, jotka kanttoivat vastuuta opiston asiasta.

Paimion sijainnissa oli monien mielestä toimimisen varaa, ja 1950-luvun loppupuolella alettiin etsiä uutta paikkaa opistolle ja se löytyi Katalinalasta, Hattu-

Jouko Ruohomäki
Yhden kirjan koulu
Helluntaikerätyksen Raamattukoulutuksen historia 1912-2019
Aikamedia, 2020

lasta – alueella oli omaa rantatien n. 165 m. Raha oli tiukassa, mutta erilaisten keräysprojektien avulla menttiin eteenpäin ja vihkiäisjuhlaa vietettiin vuoden 1959 syksyllä.

Talouden vakauttamiseksi perustettiin ns. Kannatusyhdistys ja herätysliikkeen jokakesäinen kesäkonferenssikin pidettiin keuhalla 1963. Syksyisin, talvisin ja keväisin pidetyt raamattukurssit keräsivät lisääntyvässä määrin helluntainuorisoa kuulemaan opettajia, joita yleensä oli kaksi viikottain. Opettajat olivat pääsääntöisesti seurakuntien saarnaajia eri helluntaiseurakunnista ympäri Suomea.

Seuraava laajennustarve alkoi olla ajankohtainen ja 1980-luvun alussa ostettiin Nikkilän kartano Lehijärven rannalta muutaman kilometrin päässä Katalinalan opistosta. Yhdessä näissä kahdessa paikassa saatettiin ottaa kurseille suurempi määrä opiskelijoita ja mm. lähetyskurseja alettiin pitää Lehijärvellä Larsmon lähetyskodin sijaan.

Jälleen 1990-luvun alussa siirryttiin uuteen paikkaan, Keski-Suomeen. Tarkoitusta varten oli ostettu Heikkilän tila, missä entisen vanhainkodin rakennukset olivat valmiina käyttöön.

Helluntaikerätyksen koulutuksen ”opinpolku” on valtavasti laajentunut vuosikymmenten saatossa, mihin kirjan kirjoittaja on lyönyt oman ”puumerkinsä”, ja hän toteaaakin, että viimeiset 25 vuotta tässä noin sadan vuoden kehityskaressa ovat olleet ajanjakso, jolloin koulutukseen ja siihen liittyviin tapahtumiin on panostettu aivan uudella tavalla.

Allekirjoittanut on suorittanut Katalinalan syyskurssin (13 viikkoa) vuonna 1973, mutta ei löytänyt vapaata pastorinpaikkaa ja palveli Finnaair -nimistä yritystä vähän yli 40 vuotta virkailijana.

Samuel Saesvirta

Myytti tieteen ja uskon ristiriidasta on turha Jumalaan uskomisen ei ole

Eero Junkkaala
Onko mitään järkeä uskoa Jumalaan? Perussanoma Oy, 2020.

enää itsestään selvyys. Uskonto työnnetään taka-alalle ja uskonnoton maailmankatsomus ottaa sen paikan. Sanotaan, että rippikouluun menevän nuoren tehdasasetus on usein ateismi.

Voidaanko Jumalan olemassaolo puolustaa järkisyillä? Onko kristinuskon aika ohi? Johtaako tiede vääjäämättömästi siihen, että nykyaikainen ihminen ei enää tarvitse Jumalaa? Onko tieteen ja uskon välillä ylipääsemätön kiulu?

Uusimassa kirjassaan teologian tohtori ja raamattukouluttaja Eero Junkkaala tarkastelee kysymystä Jumalan olemassaolosta ja kristinuskon merkityksestä nykyajan keskustelun valossa. Kirja tarjoaa eväitä niin ateistin kuin kristitynkin pohdintoille.

Junkkaala käsittelee kirjassaan uskon ja tieteen välistä suhdetta maltillisesti ja ymmärrettävästi. Hän osoittaa, että tiede ja uskonto ovat kumppaneita, eivät vihollisia. Ne puhuvat samasta todellisuudesta, mutta toisaalta toimivat eri tasoilla ja vastaavat eri kysymyksiin. Hän muistuttaa, että 1500–1700-lukujen tieteellisen vallankumouksen 52 merkittävimmistä tieteen tekijästä peräti 50 oli vakaumuksellisia kristittyjä.

– Luonnontieteissä tutkitaan vain Jumalan luomaa maailmaa,

Tosimies lukee

eikä se näin ollen voi olla ristiriidassa Jumala-uskon kanssa. Myytti tieteen ja uskon ristiriidasta on turha ja vahingollinen, Eero Junkkaala sanoo.

Hän muistuttaa, että kristillinen usko on muuttanut maailmaa kahden vuosituhannen ajan. Vaikka maailmassa on muitakin hyviä ideologioita ja maailmankatsomuksia ja vaikka kristinuskon historiassa on myös pimeitä puolia, sen hyvät hedelmät ovat Junkkaalan mukaan puhuttelevia.

Hänen mukaansa Jumalaan uskominen ei ole viime kädessä mikään älyllisen päättelyn tulos, vaan usko syntyy Jumalan sanan kuulemisesta ja vastaanottamisesta. Jumalan olemassaoloa ei voi tieteellisesti todistaa, mutta vielä vähemmän sitä, että hän ei ole olemassa.

Eero Junkkaala toteaa, että erityisesti nuoret ihmisen pohtivat maailmankatsomuksellisia kysymyksiä ja hän uskookin tämän kirjan toimivan hyvänä apuna tällaiseen elämäntilanteeseen. Se antaa yksinkertaisesti kerrottuna eväitä kristillisen maailmankatsomuksen muodostamiseen ja kertoo myös, miksi kaikki eivät näin usko. Raamattu ei edellytä meidän sitoutuvan samaan maailmankuvaan, mutta kylläkin samaan Jumalaan.

Eero Junkkaala on kirjoittanut kirjansa tavalliselle lukijalle, jonka ei tarvitse olla syvällisesti perehtynyt sen enempää teologiaan kuin luonnontieteisiinäkään.

Suomalaisen miehen suhde kosketukseen

Elokuussa ilmestynyt tietokirja Miehen kosketus pohjaa 50 eri-ikäisen ja erilaisen suomalaismiehen kosketushistoriaan. Miehet kertovat, miten heitä on koskettu tai jätetty koskettamatta, millä tavalla he ovat itse koskettaneet muita ja mitä he ajattelevat isyydestä, rakkaudesta, hoivasta, seksuaalisuudesta ja väkivallasta.

Teoksen on kirjoittanut palkit-

tu teatteriohjaaja ja käsikirjoittaja Eino Saari, joka kertoo kirjassa myös omista kosketuskokemuksistaan ja taustoittaa aihetta 25 asiantuntijahaastattelun avulla.

Eino Saari (s. 1979) asuu Kajaanissa ja kuuluu vuonna 2014 perustetun vapaan ammattiteatterin, Vaara-kollektiivin perustajiin. Miehen kosketus on hänen esikoiskirjansa. Saari on ohjannut ja käsikirjoittanut aiheesta myös dokumenttiteatteriesityksen, jonka kantaesitys oli Kajaanin kaupunginteatterissa 2017.

Eino Saari haluaa ravistella suomalaisten miesten päälle usein soviteltua puhumattomuuden myyttiä. Hänen kokemuksensa perusteella suomalaismiehet puhuvat mielellään, kun siihen annetaan tilaisuus.

Miehen kosketus -kirjaan haastatellut miehet ovat syntyneet 1930–2000-luvuilla. Saari on saanut koottua varsin mielenkiintoisen otoksen suomalaisia miehiä; joukossa on niin sinkkuja kuin parisuhteessa eläviä, on avioerosta, alkoholismista tai väivaltaisuudesta kärsiviä, Raamattu siteeraavia sekä seksuaaliseen vähemmistöön kuuluvia.

Juttutuokioiden aikana Eino Saari kysyy heiltä: Millaisia miehiä ihaillet? Miten hellit itseäsi? Mihin et ikinä koskisi? Mistä sytyt? Mitkä ovat kauneimmat toiselta mieheltä kuulemasi sanat?

Eino Saari
Miehen kosketus
Gummerus, 2020

Millainen on levonsijasi? Entä lempikosketukseksi?

Ja miehet kertovat. Tuloksena on matka suomalaisten miesten sielunmaisemiin – ja kertomus kuuntelemisen voimasta.

Yllättävän moni mies tuntuu jääneen kaipaamaan isän syyliä, varsinkin iäkkäämpien haastatteluiden kohdalla yhtenä selityksenä olivat ankarat sotavuodet, joiden aikana isät saivat jos jonkinlaisia kolhuja niin kehoonsa kuin sieluunsaakin.

Jokainen kaipaa kunnioitusta

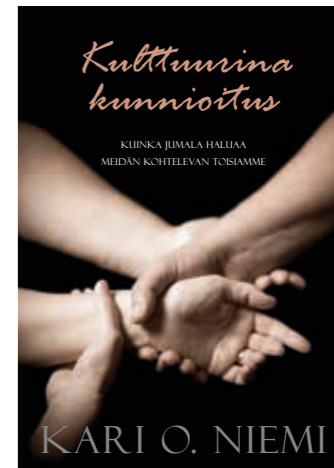
Kari O. Niemen uutuuskirja osuu ajan henkeen täydellisesti, sillä keskinäinen kunnioitus tuntuu kadonneen nykyisestä yhteiskunnastamme – eduskunnasta nyt puhumattakaan. Tuntuu että koronapandemia ja erilaiset rajoitukset ovat vain lisänneet ihmisten eriarvoisuutta toistensa silmissä. Kirja olisi saanut ilmestyä jo keuhalla, kun korona alkoi koetella yhteiskuntarakenteitamme ja usein jopa perhesopua. Kirjan opeille olisi varmasti välttytty monilta tilanteilta niin kodeissa kuin yhteiskunnassakin laajemmin – jopa siellä eduskunnassa.

Olen oppinut tuntemaan Kari O. Niemen Raamattuun tukeutuvana Tosimies -lehden kolumnistina, mutta tässä uutuuskirjassa hänen Raamatun tiedon soveltamisensa hyppää aivan uudelle tasolle. Yhdistellen niin Raamatun neuvoja kuin omia kokemuksiaan isänä ja opettajana Niemi kuljettaa lukijaa sujuvasti kunnioituksen kulttuurin saloihin – eikä suinkaan sormi pystyssä ja Raamatulla päähän hakaten, vaan myötäeläen ja ymmärtäväisesti. Niemi huomauttaa tietävänsä tasan tarkkaan olevansa itsekin vielä matkalla, sen verran vaikeita monet kirjassa esitetyt ajatukset ovat olleet toteuttaa kirjoitusprosessin aikana sattuneissa tilanteissa.

Niemi kertoo innostuneensa omien elämäntilanteidensa

saattelemana pohtimaan, kuinka meidän tulisi kohdella toisiamme. Ja koska Raamattu määrittelee hänen maailmankuvansa, Kari O. Niemi lähti etsimään Jumalan Sanasta aiheeseen liittyvää sisältöä.

– Raamattu on kuin sipuli, joka avautuu kerros toisensa jälkeen. Vaikka sitä olisi luke-

Kari O. Niemi
Kulttuurina kunnioitus
TV7, 2020

nut vuosikymmeniä, löytyy siitä aina uusia ulottuvuuksia, Niemi toteaa kirjansa johdannossa.

Vaikka kirja tarkastelee kunnioitusta pitkälti Raamatun näkökulmasta, Kari O. Niemi muistuttaa myös, että meitä ennen eläneiden ihmisten esimerkiksi kannattaa seurata, koska se, miten kohtelemme lähimmäisiämme, määrittelee sen, millaisia ihmisiä olemme.

Jokaisen luvun loppuun Niemi on lisännyt kysymyksiä pohdiskeltavaksi, joten kirja on hyvä opus käytettäväksi keskustelun runkona erilaisissa pienryhmissä, raamattupiireissä, miesteniloissa yms. Kysymyksiin vastamalla ihminen pystyy paremmin hahmottamaan omaa sijaintiaan kunnioituksen kulttuurin kartalla.

Kari O. Niemi päättää kirjansa Paavalin vetoomukseen: ”*Olkaa veljellisessä rakkaudessa belläsydämiset toisianne kohtaan, toisen toisen kunnioittamisessa kilpailkaa keskenämme.*”

Kimmo Janas

HKScan on tuonut markkinoille uuden tuotesarjan, HK Vihreät. Pääosin herneestä ja härkäpavusta valmistetut kasviproteiinituotteet tuovat mukavaa lisää valinnanvaraa helppoon ja nopeaan ruuanlaittoon.

Joku totesi taannoin miestenleirillä, että sahanpurustakin saa maistuvaa, kun käyttää tarpeeksi mausteita. HKScanin asiantuntijat eivät allekirjoita tätä lausuntoa, sillä uuden tuotesarjan tuotekehityksessä on panostettu erityisesti tuotteiden herkuliseen makuun ja hyvään koostumukseen.

– Uuden HK Vihreät -sarjan

Tosimies ei vihanneksia kavahda

tuotekehityksen tinkimätön tavoite alusta alkaen on ollut hyvänmakuiset ja koostumukseltaan napakat, mutta mehevät tuotteet. Voimme tyytyväisenä todeta, että olemme onnistuneet. HK Vihreät ovat sellaisenaan maukkaita, mutta miedon makuisia, jolloin niitä voi vielä maustaa omien mieltymysten mukaan. Koostumukseltaan tuotteet muistuttavat tuttuja ar-

kiruuanlaiton tuotteita ja näin maistuvat hyvin ihan jokaiselle, kertoo HKScanin Suomen markkinointijohtaja Ursula Halonen. – Lisäksi HK Vihreät -tuotteet ovat tietenkin myös sataprosenttisesti vegaanisia, hän jatkaa.

Kasvisjauhiksesta syntyy bolognesekastike tai makaronilaatikko

Ruokakaappoihin tuodaan neljä

▲ Herkulliset kasvisburgerpihvit nyt kasviproteiineista! Reilut 120 gramman pihvit toimivat perinteisten burgerpihviä tapaan grillattuna ja maistuvat niin hampurilaisen välissä kuin vaikkapa sipulilla ryydytettynä pääruokana. HK Vihreät Kasvisburgerpihvit 240 g, kuluttajahinta n. 3,49 euroa / pakkaus. **Ainesosat:** vesi, kasviproteiini 20 % (herne, härkäpapu), rypsiöljy, kookosrasva, kuidut (bambu, herne, psyllium), maissijauho, emulgointiaine (metyyliseluloosa), happamuudensäätöaineet (kaliumlaktatti, E262), jodioitu suola, punajuurimehujauhe, karamellisoitu sokeri, mausteet (mm. valkosipuli), aromit. Laktoositon, gluteeniton, runsasproteiininen, kuitupitoinen, vegaaninen.

erilaista HK Vihreät -sarjan tuotetta: HK Vihreät Kasvisjauhis, HK Vihreät Kasvisburgerpihvit, HK Vihreät Kasvispullat ja HK Vihreät Kasvisnuggetit. Jauhis ja burgerpihvit on tarkoitettu kypsennettäviksi tuttuun tapaan esimerkiksi paistamalla. Valmiiksi kypsät tuotteet, pullat ja nuggetit, lämmitetään mieluiten uunissa.

– Helppous ja vaivattomuus ovat monessa perheessä tärkeimpiä asioita etenkin arjen ruuanlaitossa. Siksi päädyimme näihin neljään tuotteeseen, joiden käyttötapa ja valmistaminen ovat kaikille ennestään tuttuja. Jauhiksesta syntyvät bolognesekastike, makaronilaatikko tai vaikkapa mureke tuttuun tapaan. Burgerpihvin voi paistaa sämpylän väliin, pullat ja nuggetit sopivat naposteluun tai lisukkeiden kera pääruoksi, kertoo Ursula Halonen.

Lisää valinnanvaraa ja vihreää arjen ruuanlaittoon

Sana ”arkiruoka” voi joistain tuntua sävyiltään vähättelevältä. Tosiasiassa juuri arkiruuan tekeminen vasta haastavaa onkin – sen kun pitäisi luoda perusta

terveelliselle ravitsemukselle, syntyä kohtuullisella vaivalla ja tietenkin maistua hyvälle viikosta ja kuukaudesta toiseen.

– Monissa perheissä mietitään, miten saisi lisättyä vihreää lautasille ja miten saisi lapsetkin syömään enemmän kasviksia sekä monipuolisemmin proteiineja. HK Vihreät on vastaus tähänkin pulmaan, helposti tuttujen perusruokien muodossa. Ennen kaikkea haluamme tuoda lisää valinnanvaraa ihan kaikille, niin sekasyöjille, kasvissyöjille kuin vegaaneillekin, Halonen muistuttaa.

Uusi aluevaltaus HKScanille

Lähtölaukaus uudelle HK Vihreät -kasviproteiinisarjalle annettiin jo viime vuoden puolella, kun HKScan ja Hes-Pro tekivät yhteistyösopimuksen kasviproteiinituotteiden kehittämisestä, valmistamisesta ja markkinoille tuomisesta. Kumppanuus on esimerkki HKScanin strategises-

ta tavoitteesta laajentua uusiin tuotekategorioidiin ja raaka-ainepohjiin. Monipuolinen tuoteisto tukee HKScanin tavoitetta kasvaa monipuoliseksi ruokataloksi ja uudet kulutustrendit luovat laajempaa pohjaa tulevaisuuden kasville. Vastuullisesti tuotettu liha ja lihatuotteet ovat jatkossakin HKScanin toiminnan keskiössä.

– HK Vihreät -sarja on meille

uusi aluevaltaus, vaikka HK-Scanilla on vuosien kokemus esimerkiksi kasvisruokien valmistamisesta. Uskomme, että erilaiset kasviproteiinituotteet kasvattavat suosiotaan yhtenä vaihtoehtona arjen ruuanlaitossa ja tuotekehityksessämme on suunnitelmia myös sarjan laajentamisesta, kertoo markkinointijohtaja Ursula Halonen.

HK Vihreät -tuotteiden pe-

▲ HK Vihreät Kasvisnuggetit kasviproteiineista ovat rapeita uutuuksia, joissa on gluteeniton panerointi, mehevä sisus ja tuttu nuggetin muoto ja rakenne. Helppo valinta myös lapsiperheille! Tuotteet sopivat erinomaisesti ruuanlaittoon ja naposteluun. HK Vihreät Kasvisnuggetit 200 g, kuluttajahinta n. 3 euroa / pakkaus. **Ainesosat:** vesi, kasviproteiini 20 % (herne, härkäpapu), rypsiöljy, korppujauho (riisi, peruna), perunaraa, muunnettu tärkkelys, kuidut (bambu, herne), emulgointiaine (E461), jodioitu suola, happamuudensäätöaineet (E262, kaliumlaktatti), mausteet (mm. korianteri, juustokumina, inkivääri, mustapippuri), sitruunamehujauhe, aromit. Laktoositon, gluteeniton, runsasproteiininen, kuitupitoinen, vegaaninen.

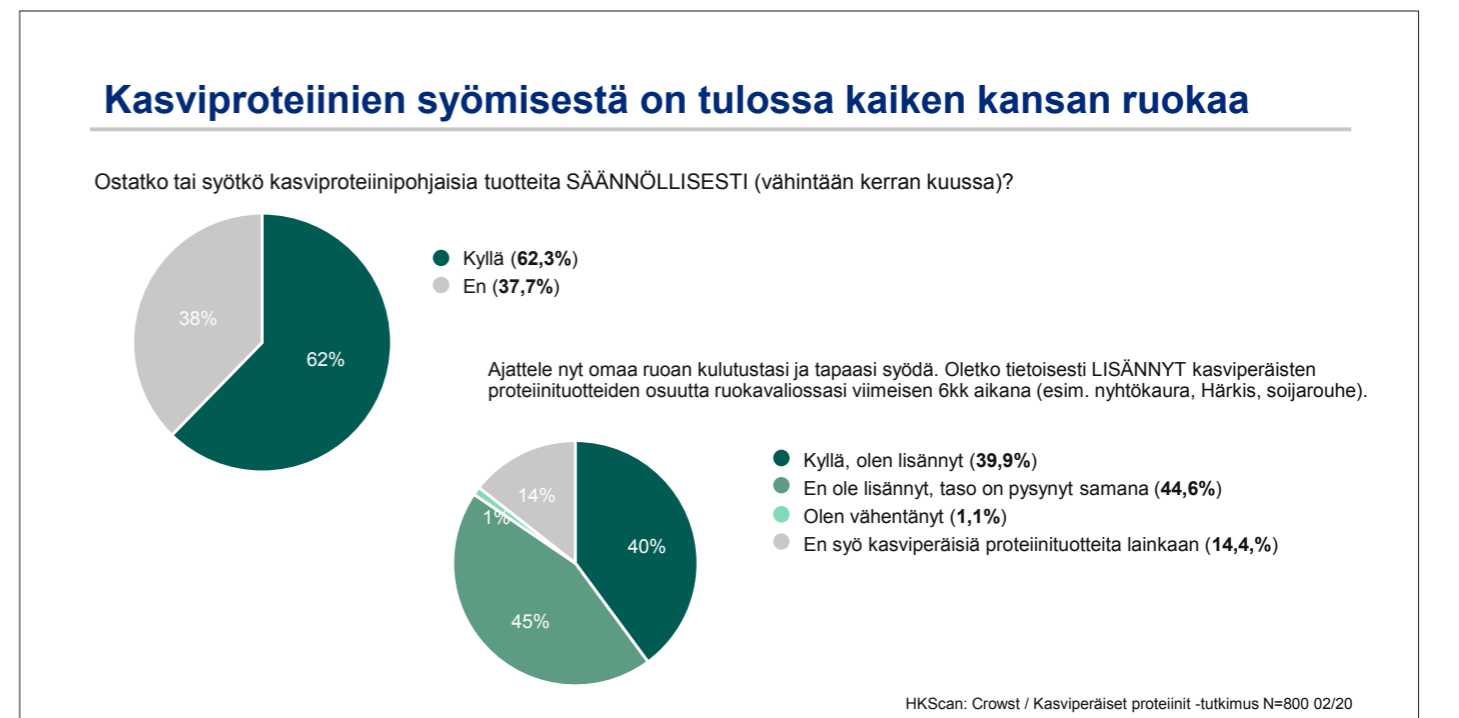
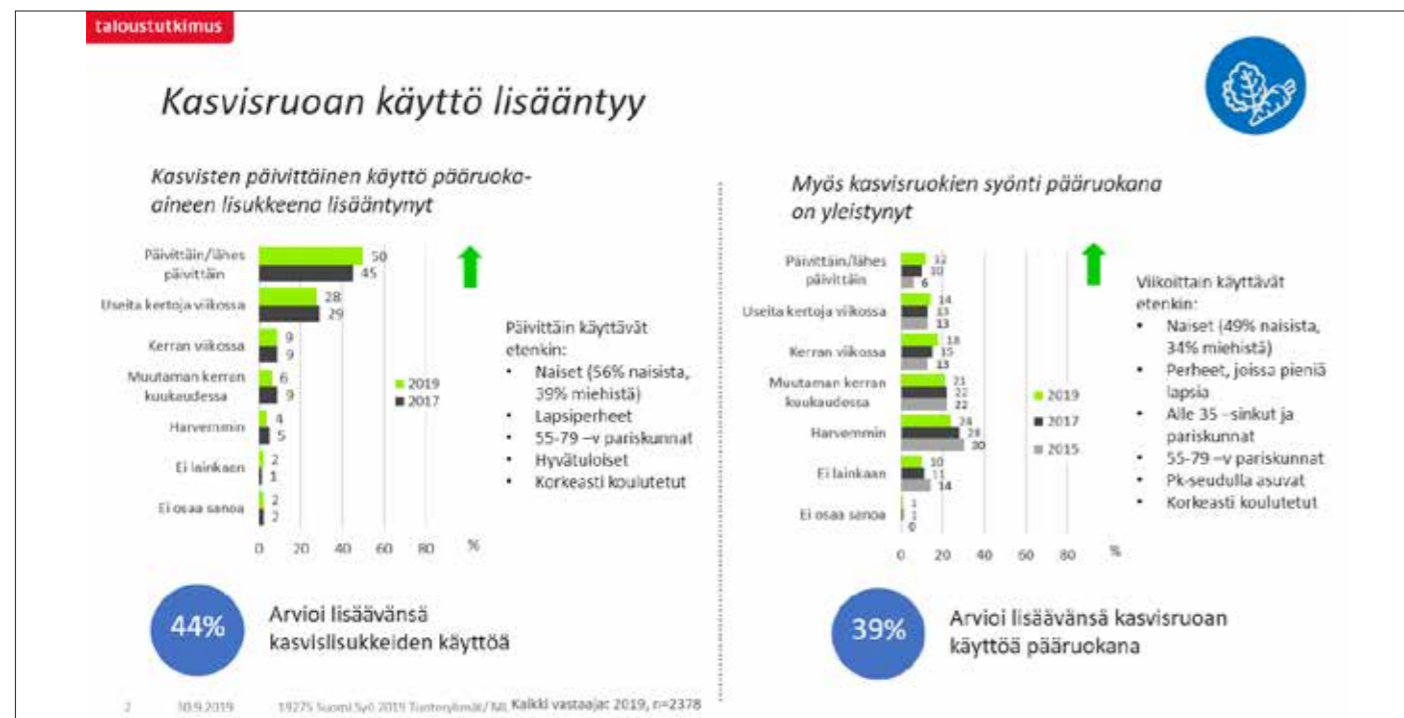
rusraaka-aineet ovat herne ja härkäpapu. Kaikki sarjan tuotteet valmistetaan Suomessa ja ne ovat Avainlippu-tuotteita. Kasvisjauhis ja Kasvisburgerpihvit valmistetaan Vantaalla, Kasvispullat ja Kasvisnuggetit valmistetaan Mikkelissä HKScanin tuotantolaitoksilla. Tuotteet ovat laktoosittomia, gluteenittomia ja vegaanisia. HK Vihreät -pakkaukset lajitellaan kotona muovina. Kasvisjauhiksen ja Kasvisburgerpihviä rasiat ovat myös kierrätettäviä.

Ja ei kun kokeilemaan

Lihapullat kermakastikkeesta pottumuusin kera on klassikko. Runsaskuituisesta HK Vihreät Kasvisjauhiksesta ei tule juuri ollenkaan paistohävikkiä, joten 270 gramman pakkaus vastaa suunnilleen normaalia 400 gramman jauhelihapakkausta.

Eli nyt vaan jokainen tosimities kauhanteen kiinni ja herkkuja perheelle loittimaan.

▼ Suomi Syö 2019 -tutkimuksen mukaan kasvisruoan käyttö lisääntyy selvästi kotitalouksissa.

Ainekset:
2 pkt HK Vihreät Kasvisjauhis
270 g
1 pss sipulikeittoainesta
1 dl kermaviiliä

Kermakastike:
1 prk Via demi glacea
2 dl kuohukermaa
2 tl dijon-sinappia
suolaa, rouhittua musta- ja viherpippuria
1 tl maissitärkkelystä

Pottumuusi:
500 g puikulaperunaa
100 g voita
1 dl maitoa
suolaa

Lisäksi:
sokeroituja puolukoita
suolakurkkuja

Laita sipulikeittoaines ja kermaviili kulhoon turpoamaan noin 15 minuutiksi. Sekoita jauhis huolellisesti joukkoon. Väivä kiinteäksi massaksi. Pyörittele massasta pieniä pyöryköitä ja paista ne paistinpannulla pienessä määrässä voita ja rypsiöljyä kauniin värisiksi ja kypsiksi.

Paahda murskattuja viher- ja mustapippureita kattilassa, kunnes ne alkavat tuoksua paahutuneilta. Kaada demi glace kattilaan ja kiehua. Lisää kattilaan kerma sekä dijon-sinappi ja anna kastikkeen kiehua miedolla lämmöllä noin 5 minuuttia, tarkista suola. Suurusta tarvittaessa tilkkaan kylmää vettä sekoitettuna maissitärkkelyksellä.

Kuori ja keitä perunat kypsiksi. Valuta huolellisesti.

Yhdistä maito ja voi kattilassa. Kuumenna, kunnes voi on sulanut. Vatkaa perunat sekä voimaito sähkövatkaimella sileäksi

▲ Herne-härkäpapupohjainen kasvisjauhis sopii ruoanlaittoon perinteisen jauhelihan tapaan. Se on helposti muotoiltavissa esimerkiksi pulliksi tai pihveiksi, ja se sopii myös erilaisiin laatikkoruokiin. Kasvisjauhis on miedosti maustettu ja siihen voi lisätä mausteita oman maun ja käyttötilanteen mukaan. HK Vihreät Kasvisjauhis 270 g, kuluttajahinta n. 3,49 euroa/pakkaus. **Ainesosat:** vesi, kasviproteiini 20 % (herne, härkäpapu), rypsiöljy, kookosrasva, kuidut (bambu, herne, psyllium), maissijauho, emulgointiaine (metyyliselulluloosa), happamuudensäätöaineet (kaliumlakttaatti, E262), jodioitu suola, punajuurimehujauhe, karamellisoitu sokeri, mausteet (mm. valkosipuli), aromit. Laktoositon, gluteeniton, runsasproteiininen, kuitupitoinen, vegaaninen.

muusiksi. Mausta suolalla.
Maiskis, maiskis!

Ja jos perheen naisväki ei vielä vakuuttunut isännän kokkaustaidoista, kokeillaanpa vielä toista reseptiä...

▲ HK Vihreät Kasvispullat kasviproteiinista ovat pieniä napostelupullia. Pullissa on täyteläinen maku ja ne maistuvat myös lapsille. Tuote sopii erinomaisesti monipuoliseen ruoanlaittoon. HK Vihreät Kasvispullat 200 g, kuluttajahinta n. 3 euroa/pakkaus. **Ainesosat:** vesi, kasviproteiini 26 % (herne, härkäpapu), rypsiöljy, kuidut (bambu, herne, sitrus), maustetahna (vesi, punainen paprika, valkosipuli, tomaattipyre, etikka, sokeri, ruokosokeri, rapsiöljy, mausteet (mm. chili, oregano, korianterinsiemen, juustokumina), säilöntäaineet (kaliumsorbaatti, E211)), emulgointiaine (E461), modifioitu tärkkelys, jodioitu suola, happamuudensäätöaineet (E262, kaliumlakttaatti), punajuurimehujauhe, karamellisoitu sokeri. Laktoositon, gluteeniton, runsasproteiininen, kuitupitoinen, vegaaninen.

ei jätä ketään kylmäksi.

Ainekset:
2 pkt HK Vihreät Kasvisjauhis
270 g
1/2 ruukku lehtipersiljää silputtuna
20 mintunlehteä silputtuna
2 tl ras el hanout -mausteseosta
2 tl kanelia
2 tl jauhettua korianterinsiementä
1/2 tl rouhittua mustapippuria

Kasvipata:
1 sipuli
1 punainen paprika
4 valkosipulin kynttä
1 prk tomaattimurskaa
1/2 dl kuivattua aprikoosia kourallinen kalamata oliiveja
3 rkl harissaa
2 tl jauhettua korianteria suolaa

Lisäksi:
1,5 dl bulguria
kikherneitä paahdettuna turkkilaista jogurtta raastettua appelsiinikuorta

Sekoita kasvispyöryköiden raaka-aineet huolellisesti massaksi. Pyörittele massasta pieniä pyöryköitä ja paista rypsiöljyssä kauniin värisiksi. Laita sivuun.

Kuutioi sipuli ja paprika. Hienonna valkosipuli ja kuivattu aprikoosi. Kuullota sipulia, paprikaa, valkosipulia ja aprikooseja oliiviöljyssä, kunnes kasvikset alkavat hieman pehmenemään. Lisää mukaan harissa ja jauhettu korianteri. Jatka hetki freesäämistä.

Lisää joukkoon tomaattimurska ja oliivit. Anna kuplotella kannen alla 15 minuuttia välillä sekoitellen. Mausta suolalla ja rouhitulla mustapippurilla. Sekoita joukkoon kasvispyörykät.

Huuhtele ja valuta kikherneet ja paahda 225-asteisessa uunissa noin 10 minuuttia.

Mittaa kattilaan 3 desilitraa vettä sekä 1 tl suolaa ja kiehua ne. Ota kattila pois liedeltä ja sekoita veteen bulgur. Laita kansi päälle ja anna kypsy kymmenen minuuttia.

Tarjoa kasvispyörykkäpata bulgurin ja paahdettujen kikherneiden kera. Viimeistelee annos jogurtilla ja raastettuna appelsiinikuorella.

No joko syntyi keskustelua, kuka se perheessä kokkaa jatkossa?

Lyhyestä virsi kaunis

Yli miljoona senioria vailla digitukea

Suomalaisten senioreiden vaara pudota digitalisaation kyydistä on korostunut koronakeväänä. Monelle kotiin eristetylle yli 70-vuotiaalle digilaitte olisi ainoa yhteys ulkomaailmaan.

Suurin osa Suomen on yli 1,2 miljoonasta 65 vuotta täyttäneestä ihmisestä tarvitsee ainakin ajoittain apua digilaitteiden käytössä, arvioi Vanhustyön keskusliitto.

Lisäksi puoli miljoonaa yli 65-vuotiaasta ei käytä lainkaan digitalisoituvien yhteiskunnan ulkopuolelle. Itsenäinen asioiden hoito digitaalisilla laitteilla helpottaa seniorin arkea, lisää osallisuuden tunnetta ja vähentää syrjäytymisen riskiä.

– Digitaidot tutkitusti estävät senioreja syrjäytymästä ja vähentävät seniorien yksinäisyyttä. Koronapandemian tuoman poikkeustilan aikana digitaalitojen tarpeellisuus on korostunut. Kotiin eristetyt yli 70-vuotiaat pystyisivät pitämään yksinäisyyden loitolla ja yhteyttä läheisiinsä, mikäli laitteet ja taidot niiden käyttämiseen olisivat hallussa, sanoo SeniorSurf-toiminnan johtava asiantuntija Liisa Tiainen.

Vanhustyön keskusliiton SeniorSurf-toiminta ratkaisee haastetta rohkaisemalla ikäihmisiä tarttumaan tietokoneisiin ja nettiin, tukemalla digiopastustoimintaa ja tuottamalla materiaalia

opastuksen tueksi.

HelsinkiMission vapaaehtoiset keikka-auttajat taas tarjoavat opastusta seniorin kotona. Vapaaehtoiset auttavat digipulmissa senioreiden kotona ja opastusta voit saada esimerkiksi tietokoneen, tabletin, puhelimen tai television käytön opettelussa.

HelsinkiMission pääyhteistyökumppani DNA on tarttunut vahvasti haasteeseen; DNA tukee HelsinkiMission toimintaa senioreiden digitaalisen syrjäytymisen ehkäisemisessä ja yksinäisyyden vähentämisessä niin taloudellisesti ja senioreille kohdennetuilla laitelahjoituksin.

Lähiauttamisen lisäksi tarvitaan työkaluja itsenäiseen opiskeluun siitä kiinnostuneille, sillä vähävaraiselle vanhukselle laitteen hankkiminen voi olla täysin mahdotonta. Järjestöt eri puolilla Suomea ottavat vastaan laitelahjoituksia ikäihmisille jaettavaksi.

Yrityksiä ja yksityisiä ihmisiä tarvitaan kuitenkin vielä lisää mukaan toimintaan. Vanhustyön keskusliitto ja HelsinkiMissio haastavatkin niin yritykset kuin yksityiset ihmisetkin mukaan digitaloisiin.

Tuore HelsinkiMission ja SeniorSurfin yhteistyökumppani on Google, joka on tuottanut kolme suomenkielistä opastusvideota senioreille.

Digikahvit Googlen kanssa -videot antavat konkreettisia neuvoja ja vinkkejä maksuttomien arkea helpottavien digipalveluiden käyttöön.

ASIANAJOTOIMISTO

Keskustori 1, 33100 Tampere
puh.03-2730145, fax. 03-2730140,
E-mail: hytti@jarihytti.fi, Web: www.jarihytti.fi

KARTTULAN APTEEKKI

Kissakuusentie 1
p. (017) 383 1130
ma-pe 9–17, la 9–13

TERVON APTEEKKI

Urheilutie 1
p. (017) 387 2168
ma-pe 8.30–16.30

Onko ahdasta?
Tarvitsetko tilaa?
Korjataanko?

RaKena tmi RAKENUTTAA
p. 044 572 4403 Karvia

KUVAUKSET
(kaikki mahdolliset
teollisuudesta hautajaisiin)
yli 30v kokemuksella.

1 KASSATALON kuvapörssi
HYVINKÄÄ

PUH. (019) 439 470
WWW.KPFOTO.FI

Lähetyksen ja rukouksen viikonloppu

”Liitymme Jumalan suunnitelmiin rukoillen”

Eero Ketola

Lähetyksen ja rukouksen viikonloppuna Bergvikissä lähetyjärjestöjen johtajat ja edustajat jakoivat uutisia, kokemuksia ja ennen kaikkea rukoilivat vähiten evankelioitujen kansojen puolesta.

Bergvikin toimintakeskuksen tapahtumakoordinaattori Yrjö Rossi kertoo, että Bergvikillä on pitkä historia lähetyksen saralla. Aapeli Saarisalo lähti Suomen Lähetysseuran lähettinä Palestiinaan vuonna 1924. Myöhemmin Riitta-Pätiälä Saarisalo ja Aapeli Saarisalo ja heidän perustamansa Vapaa Evankeliumisäätiö (nykyisin Bergvikin Säätiö sr) hallinnoivat kartanoa. Yrjö Rossi puolestaan toimi lähetyksessä Itä-Afrikassa vuosina 1976 – 1995.

– Olin työssä masaiheimon alueella. Siihen aikaan masait olivat yksi vähiten saavutettuja heimoja Tansaniassa. Siitä lähtien sydämässäni on ollut rukous vähiten tavoitettujen kansojen puolesta.

Sitkeyttä ja yhteyttä

– Tämä on viides syksy, jolloin olemme järjestäneet Lähetyksen- ja rukouksen viikonlopun. Kutsumme mukaan maamme, lähes kolmenkymmenen lähetyjärjestöjen edustajia ja kaikkia, jotka haluavat olla mukana toteuttamassa rukoillen lähetystehtävää. Keskiössä ovat vähiten saavutetut kansat. Muina vuosina olemme rukoilleet erityisesti vainottujen kristittyjen puolesta.

Maailmanlaajuisesti lähetyksessä olevien lukumäärä arvioidaan olevan runsaat 400 000 henkilöä. Näistä noin 3 % tekee työtä vähiten tavoitettujen kansanryhmien keskuudessa. Globaalisti kristilliseen työhön

annetuista varoista noin 6 % käytetään lähetykseen. Tästä määrästä noin 1 % menee vähiten tavoitettujen parissa tehtävään työhön.

– On hämmästyttävää, että lähetyksen tekijöitä lähetetään eniten maihin, joissa on toimivia seurakuntia. Tarvetta niissäkin varmasti on, mutta lähetyksessä kehoitetaan viemään sanoma kaikille kansoille. Median kautta voidaan saavuttaa kansat. Ei ole muuta mahdollisuutta. Kristillistä mediaa käytetään myös tukemaan niitä, jotka eivät voi vapaasti kokoontua kotimaissaan, kertoo Medialähetyksen johtaja Arto Antturi.

Lähetyksessä tarvittava uskollisuus, sitkeyttä ja yhteyttä.

– Meidän tulee nähdä oman, pienen kuplamme ulkopuolel-

▲ Bergvikin toimintakeskuksen tapahtumakoordinaattori Yrjö Rossi painottaa, että nyt on aika rukoilla tavoittamattomissa olleiden kansanryhmien puolesta. – Jumala on siunannut runsaasti meitä suomalaisia. Siunaus ei ole vain itseämme varten, vaan meidät kutsutaan mukaan lähetystehtävän toteuttamiseen.

le. Emme voi ajatella: ”olemme paras ja ainoa”. Lähetyksessä tehdään yhdessä. Tarvitsemme lähetysherätystä. Sitä ei voida keinotekoisesti synnyttää. Lähetysherätys tulee rukouksen kautta. Yhteisöt voisivat lähettää uusia työntekijöitä. Yhteisössä tunnetaan toisensa ja siellä lähetyksessä näkyy ja tuntuu. Yhteisöissä rukoillaan enemmän kuin silloin kun on vain lähetin kuva seinällä.

Evankeliumi kuuluu kaikille

Arto Antturi pohdiskelee yhteisen merkitystä.

– Luterilaisessa viitekehetyksessä yleisesti ajatellaan, että seurakunta on sama kuin jäsenrekisteri. Ihmiset kuuluvat jäsenrekisteriin, mutta he eivät tunne toisiaan. Seurakunta ei ole silloin yhteisö siinä mielessä, että ihmiset olisivat yhtä. Seurakunta

▲ Aino ja Yrjö Rossi, Päivi Peittola ja Markku Laakso ovat suunnitelleet opaskirjan, jonka nimi on Rukous 2025. Rossi kertoo, että rukous 2025 kutsuu strategiseen rukoukseen viiden vuoden ajan vuosina 2020 – 2025.

– Haluamme innostaa kristittyjä rukoilemaan keskitetyksi tärkeiden kohteiden puolesta lähetyksessä. Kohteina ovat erityisesti ne kansanryhmät, joissa ei vielä ole omaa kotoperäistä kirkkoa eli tuhannet vähiten tavoitetut kansanryhmät. Näin rukoillen olemme tietoisesti ja aktiivisesti mukana Raamatussa ilmoitetussa, kaikkia kansoja koskevassa Jumalan pelastusteossa. Lisätietoja rukousintamasta löytyy osoitteesta www.rukous2025.fi.

voi olla yhteisö ja yhteisö voi olla seurakunta.

Australian suomalainen, nykyisin Vantaalla asuva, Good News Networking (GNN) toiminnanjohtaja Jonathan Lemmetti lähetyksessä ja saavuttamattomat kansat ovat myös sydämen asia.

– Olin kymmenvuotiaana Brisbanessa pyhäkoulussa. Helluntaiseurakunnan lähetit, Liisa Rytönen ja Sirkka Hilden olivat tuomassa terveisiä lähetyksentiltiltä. Liisa oli pukeutunut papua-usiguinealaiseen ja Sirkka bangladeshilaiseen asuun. Siinä se oli. Sain lähetyksensä. Olin hiljainen ja ujo, mutta halusin palvella Jumalaa. Autoin seurakunnassa käytännön töissä. Kannoin tuoleja ja olin mukana äänentoistossa. Lähetyksen nuorissa lähetykseni lokahti paikalleen. Australiassa olin opettamassa Raamattukoulussa, välillä töissä rakennuksilla tai omakotitalojen maisemoinnissa. Apulaispastorina Vantaan Kansainvälisessä seurakunnassa en ole unohtanut saavuttamattomia kansoja. Innostan seurakuntalaisia rukoilemaan päivittäin yhden tavoittamattoman kansan puolesta. Evankeliumi kuuluu kaikille. Usein lainaan Ilmestyskirjan lukua 7 ja sen jaetta yhdeksän ”...näin suuren kansanjoukon, niin suuren, ettei kukaan kyennyt sitä laskemaan. Siinä oli ihmisiä kaikista maista, kaikista kansoista ja heimoista, ja he puhuivat kaikkia kieliä”.

▲ Lähetyksen johtaja Taneli Skyttä Lähetysyhdistys Kylväjästä on vakuuttunut siitä, että lähetysherätys syntyy rukouksen kautta.

Jumala toimii rukousten kautta

Evankeliumi tuotiin Suomeen tuhat vuotta sitten. Yrjö Rossi innoittaa rukoilemaan.

– Tuhannet kansanryhmät eivät ole vielä osallisia Jumalan rakkaudesta ja iankaikkisesta elämästä. Emme jää pelkästään odottamaan, että Jumala toteuttaa suunnitelmansa. Liitymme siihen rukoilemalla sitä todeksi. Jumala toimii lastensa rukousten kautta. Nyt on aika rukoilla vähiten tavoitettujen puolesta. Meidät kutsutaan mukaan annetun lähetystehtävän toteuttamiseen kaikella sillä, mitä olemme Jumalalta lahjaksi saaneet.

Suomesta lähetettyjen lähetien määrä on voimakkaassa pudotuksessa. Vuonna 1996 oli ennätykselliset 1256 lähettä. Vuonna 2018 määrä oli laskeutunut yli puolella. Lähetyksessä maamme rajojen ulkopuolella oli hieman yli 500 lähettä. Maamme suurin lähetyksen johtaja on edelleen helluntaiseurakunnan Fida International.

▲ Jonathan Lemmetti on mukana innostamassa kristittyjä rukoilemaan saavuttamattomien kansojen puolesta.

Bergvikin kartano vuokrattiin

Eero Ketola

Useille seurakunnille seminaareista, kurseista ja leireistä tunnetuksi tullut Bergvikin kurssi- ja toimintakeskus Salon Kiskossa vuokrattiin juhla- kokous- ja majoitustilaksi. Vapaa Evankeliumisäätiö (nykyisin Bergvikin Säätiö) saa edelleen rakennettua kappelia ja muitakin kartanon tiloja.

▲ Seurakunnat ovat järjestäneet Bergvikissä leirejä ja tapahtumia. Salon helluntaiseurakunnan kansainvälinen toiminta järjestää säännöllisesti tapahtumia Bergvikissä.

Säätiön tapahtumakoordinaattori Yrjö Rossi kertoo, että Bergvikin 86 hehtaarin tila oli myynnissä vajaan vuoden.

– Kartano oli myynnissä 2,4 miljoonan euron hintapyynnöllä, mutta sopivaa ostajaa ei löytynyt. Säätiölle oli myönteinen asia, että kokonaisuudelle löytyi hyvä vuokraaja. Bergvikin kartanon vuokrasi salolainen yrittäjä Katri Ollila juhla-, kokous- ja majoituskäyttöön.

Bergvikin kartanon historia ulottuu vuoteen 1796 jolloin sen omisti everstiluutnantti Karl Gustaf de la Monte. Historian aikana kartanolla oli useita omistajia. Maanviljelysneuvos Viljo Pätiälä lahjoitti kartanon

vuonna 1955 tyttärelleen Riitalle. Riitta Pätiälä (1928 – 2002) perusti vuonna 1961 Vapaa Evankeliumisäätiön. Säätiön tarkoituksena oli herättää ja syventää kristittyjen hengellistä elämää ja myös edistää kristillistä mielenterveyttä. Riitta Pätiälä-Saarisalo avioitui vuonna 1966 Aapeli Saarisalon kanssa. Aapeli Saarisalo (1896 -1986) oli pappi, arkeologi, kirjailija, lähetyksen tekijä ja vertaansa vailla oleva Israel tuntija. Hänen kymmenet teoksensa herättivät luottamusta Raamatun arvovaltaan ja lisäsivät tietoutta Israelista. Saarisalo aloitti vuonna 1924 Suomen Lähetysseuran lähettinä työn silloisessa Palestiinassa. Saarisalon vaikutusta on, että Bergvikin toiminnassa oli voimakkaasti esillä Israel ja siellä tehtävä työ. Bergvikin kartanon pääoven lähistöllä on haudattu Riitta-Pätiälä Saarisalo ja Aapeli Saarisalo. Työ siirtyi Saarisalosen kuoleman jälkeen Vapaa Evankeliumisäätiölle. Viime vuosina Bergvikissä järjestettiin runsaasti rippileirejä ja vapaiden suuntien kesäleirejä.

– Seurakunnat voivat edelleen varata kartanon tiloja monipuoliseen käyttöön. Bergvikin toimisto ottaa normaalisti vastaan tilauksia, tähdentää Yrjö Rossi.

▼ Bergvikin kartano nyky muodossaan on peräisin vuodelta 1907. Vasemmassa tornissa oli Riitta-Pätiälä Saarisalon rukouspaikka.

Kimmo Janas

Vuoteen 2022 mennessä Groupe Renault kasvattaa suunnitelmien mukaan sähköautojensa määrän kahdeksaan ja sillä on silloin valikoimassaan 12 osin sähköllä liikkuvaa hybridiä ja lataushybridiä.

Autoteollisuus on suu-remmassa murroksessa kuin koskaan yli vuosisadan mittaisen historiansa aikana. Vaatimukset alhaisemmasta polttoainenkulutuksesta, vähäisemmästä hiilidioksidipäästöstä, kiristyvät saastemääräykset ja asiakkaiden odotukset ajavat kaikki kohti voimalinjojen nopeaa sähköistämistä.

Koeajomme edellisessä numerossamme täyssähköisen Renault ZOE:n, joka on tänä vuonna eniten myyty sähköauto Euroopassa ensimmäisen seitsemän kuukauden aikana. Renault tuo nyt markkinoille valikoiman erilaisia hybrideitä, jotka ovat tehokkaita, taloudellisia ja hinnaltaan suuren ostajajoukon saavutettavissa.

Syyskuun alussa Renaultin hybridituotteet tekivät pikaviisiitin Suomeen, ja Tosimieskin pääsi koeajamaan kaikki kolme uutuutta; Clio E-TECH Hybrid, Captur E-TECH Plug-in ja Mégane E-TECH Plug-in.

E-TECH

Sähköautojen pioneerin Renault tuo autoihinsa E-TECH-hybridit, jotka ovat uskollisia yhtiön filosofialle. Kaikki Renaultin sähköautoista saama oppi on koottu yhteen ja jalostettu E-TECH-hybriditekniikkaan. Sen ytimessä on monipuolisesti ja mahdollisimman tehokkaasti toimivan bensiinimoottorin ja kahden sähkömoottorin

Renault sähköistyy – entisestään

▲ Captur E-TECH Plug-in hybrid on Suomen edullisin lataushybridi, ja samalla se on ensimmäinen lataushybridi kompaktien katumaasturien kasvavassa joukossa. Luokkansa suurin tavaratila on tilava ja monikäyttöinen myös tässä hybridiversiossa. Takapenkissä on edelleen runsas 16 sentin säätövara ja tavaratilan voi sen ansiosta kasvattaa jopa 557 litran kokoiseksi. Vaikka auton ohjauselektronikka käyttää moottoreita ja monitilavaihteistoa optimaalisesti, voi kuski vaikuttaa valintoihin Easy Link -kosketusnäytön välityksellä. Asetuksista löytyy mm. Pure-ajotila, jolloin auto liikkuu pelkästään sähköllä – tietenkin edellyttäen, että akussa on riittävästi varausta jäljellä. Ensimmäisten Captur E-TECH Plug-in hybridien odotetaan saapuvan maahamme jo marraskuun alkupuolella.

▲ Capturin ohjaamon erikoisuus on kelluva keskikonsoli, jossa vaihteenvaihtin sijaitsee.

◀ Latauspistorasia sijaitsee auton oikeassa kankussa.

Captur E-TECH Plug-in hybrid

- Moottori R4, 1 598 cm³, 68kW (92 hv)/5 600 r/min, 144 Nm/3 200 r/min
- Sähkömoottori 49 kW (67 hv), 205 Nm
- Hybridijärjestelmän yhteisteho 117 kW (159 hv)/ r/min ei määritetty, yhteisvääntö ei määritetty
- Ajoakun kapasiteetti 9,8 kWh
- Latausaika 3-5h (3,6kW Type 2 – kotipistorasia 10A)
- Suorituskyky 0–100 km/h 10,1 s, huippunopeus 175 km/h
- Kulutus 1,5 l/100 km 95E10
- CO₂-päästöt 33 g/km
- Voimansiirto A6 (teoreettisesti 15 eri tilaa), etuveto
- Mitat p 4 227, l 1 797, k 1 567 mm, akseliväli 2 639 mm, omamassa 1 639 kg, tankki 39 l
- Tavaratila VDA: Takapenkki takana, VDA 265. Takapenkki edessä VDA 379. Takaisin taitettuna VDA 1 118
- Tavaratila kokonaistilavuus: Takapenkki takana, 397. Takapenkki edessä 557.
- Hinta 29 390 euroa

yhdistelmä. Renaultin valmistamat E-TECH:it ovat paljon hienostuneempia, kuin perinteinen hybridi, jossa on sähkömoottori bensiinimoottorin apuna.

Renaultin paneutumisesta E-TECH -hybridien suunnitteluun kertoo parhaiten se, että voimalinja esiteltiin ensimmäisen kerran jo syksyllä 2014 Pariisin autonäyttelyssä Renault EOLAB -tutkielmassa. Sen jälkeen tekniikkaa on kehitetty, viimeistely ja testattu vielä viiden vuoden ajan, ennen kuin se hyväksyttiin tuotantoon.

Voimalinjan ytimessä on uuden sukupolven 1,6-litrainen vapaasti hengittävä bensiinimoottori. Siinä on muun muassa muuttuva nokka-akselin ajoitus, kahdet polttoaineen suihkutus-suuttimet ja sähkökäyttöiset apulaitteet. Viime mainitulla säästetään siltäkin polttoainetta hihna- tai ketjukäyttöisiin apulaitteisiin verrattuna.

Renaultin uudet E-TECH-hybridit lähtevät aina liikkeelle sähkömoottorin voimalla, ripeästi, pehmeästi ja äänettömästi. Ajamisen iloa löytyy kaikissa olosuhteissa, kun sähkömoottori antaa tarvittaessa lisävoimaa bensiinimoottorille. Edistykellisen, älykkään automaattisen monitilavaihteiston avulla saavutetaan erinomainen taloudellisuus ja lisäksi saadaan jarrutusenergialla ladattua tehokkaasti akkuja. Voimalinjan taustalla on Formula 1 -sarjas-

► Mittaristo on muokattavissa. Kierroslukumittarin paikalla on käyttövoimamittari.

Clio E-TECH hybrid

- Moottori R4, 1 598 cm³, 68kW (92 hv)/5 600 r/min, 144 Nm/3 200 r/min
- Sähkömoottori 36 kW (49 hv), Hybridijärjestelmän yhteisteho 103 kW (140 hv)/r/min ei määritetty, yhteisvääntö ei määritetty
- Ajoakun kapasiteetti 1,2 kWh
- Suorituskyky 0–100 km/h 9,9 s,
- Kulutus 4,3 l/100 km 95E10
- CO₂-päästöt 98 g/km
- Voimansiirto A6 (teoreettisesti 15 eri tilaa), etuveto
- Mitat p 4 047, l 1 728, k 1 437 mm, akseliväli 2 583 mm, omamassa n/a kg, tankki 39 l
- Tavaratila VDA: 254
- Tavaratila kokonaistilavuus: 300
- Hinta: ei vielä tiedossa

▲ Viidennen sukupolven Clio on ollut tänä vuonna useampana kuukautena Euroopan myydyin automalli, eikä suosio varmaan laske nyt lanseettavan hybridiversioon takia. Vaikka uusi Clio E-TECH hybrid poikkeaa voimalinjaltaan polttomoottorisista sisarmalleistaan, ulospäin muutos ei oikeastaan näy uudelleen muotoiltua takapuskuria lukuunottamatta.

Clioissa sähkömoottorien tehot ovat uutuuskolmikosta pienimmät, generaattori 20 hv ja päämoottori 49 hv. Mutta muiden jalkoihin ei Clio-kusikakaan jää.

Uuden Clio E-TECH Hybridin odotetaan saapuvan Suomeen marraskuun lopulla.

◀ Clion ohjaamossa keskikonsoli ei kellu, vaan on tukevasti kiinni muussa rakenteessa.

▼ Kookkaasta kosketusnäytöstä pystyy hoitelemaan suurimman osan eri säädöistä alla olevan pianonäppäimistön lisäksi.

◀ Kaikkien kolmen auton konepellin alla murisee sama 1,6 litran 92-hevosvoimainen bensiinimoottori. Erot löytyvät sähkömoottoreiden tehoissa.

sa ja sähköautoissa rakentunut asiantuntemus.

Litiumioniajoakun energiasäilytys vaihtelee sen mukaan, minkä tyyppinen hybridi autossa on. Uudessa Clio E-TECH Hybridissä ajoakun energiasäilytys on 1,2 kWh (230 V). Sillä saadaan vähennettyä merkittävästi polttoainenkulutusta ja hiilidioksidipäästö, sillä ►

TOSIMIES TESTAA

► kaupungissa jopa 80 prosenttia ajasta voidaan edetä sähköllä, ja auton polttoaineenkulutus kaupungissa on enimmillään 40 prosenttia pienempi kuin polttomoottorisella. Uudessa Captur E-TECH Plug-in lataushybridissä ja uudessa Mégane E-TECH Plug-in lataushybridissä ajoakun energiasäilytys on puolestaan 9,8 kWh (400 V), mikä riittää WLTP-normin mukaan jopa 65 kilo-

► Viimeisen 25 vuoden aikana Méganen neljää sukupolvea on myyty runsaat seitsemän miljoonaa kappaletta ympäri maailmaa. Mégane Sport Tourer on kokenut varsin tyylikkään kasvojen kohotuksen samalla kun siitä tulee markkinoille lataushybrid. Moottorien yhteisteho 159 hevosvoimaa kiidättää tätä tilavaa perheautoa kiitettävästi. Meille Suomeen Renault Mégane Sport Tourer E-TECH Plug-in hybrid saapuu vuoden 2021 alussa eli viimeimpänä uudesta hybridikolmikosta.

► Uudessa Méganessa on kuljettajan apuna 10-tuumainen digitaalimittaristo.

► Méganen 447 litran tavaratila riittää isommankin perheen tarpeisiin.

► Latauskaapelit saa piiloon tavaratilan lattian alle.

► R.S.Line -varustetaso sisältää kuppi-maiset etupenkit.

Mégane Sport Tourer E-TECH Plug-in hybrid

- Moottori R4, 1 598 cm³, 68kW (92 hv)/5 600 r/min, 144 Nm/3 200 r/min
- Sähkömoottori 49 kW (67 hv), 205 Nm
- Hybridijärjestelmän yhteisteho 117 kW (159 hv)/ r/min ei määritetty, yhteisvääntö ei määritetty
- Ajoakun kapasiteetti 9,8 kWh
- Latausaika 3-5h (3,6kW Type 2 – kotipistorasia 10A)
- Suorituskyky 0–100 km/h 9,8 s, huippunopeus 183 km/h
- Kulutus 1,3 l/100 km 95E10
- CO₂-päästöt 29 g/km
- Voimansiirto A6 (teoreettisesti 15 eri tilaa), etuveto
- Mitat p 4 625, l 1 870, k 1 458 mm, akseliväli 2 712 mm, omamassa n/a kg, tankki 39 l
- Tavaratila VDA: 389. Takaistuun taitettuna 1372
- Tavaratila kokonaistilavuus: 447 Takaistuun taitettuna 1 408
- Hinta: ei vielä tiedossa

metrin ajoon sähköllä kaupungissa. Pelkästään sähköllä voi Méganella päästä 50 kilometriä sekalaisessa ajossa (WLTP) huippunopeuden ollessa 135 km/h.

Kaksi vaihtoehtoa

Heti alusta alkaen Renault E-TECH tulee markkinoille kahtena vaihtoehtona. E-TECH hybrid on tavallinen täyshybrid, josta puhutaan yleisesti myös itselataavana hybridinä. Toinen uusi voimalinja on E-TECH Plug-in hybrid eli lataushybrid.

Uuden tekniikan käyttöönotto Renaultin automalleissa on helppoa, sillä sekä uusi CMF-B -perusrakenne että CMF C/D -perusrakenne on alusta alkaen suunniteltu sähköistämistä silmällä pitäen. Lisäksi E-TECH:in kaikki komponentit ovat kooltaan niin järjeviä, että ne on helppo sijoittaa jopa niin kompaktiin autoon kuin Clio.

Renaultin insinöörit ovat luoneet hybridiin ratkaisun, joka on merkittävä, omaperäinen ja ainutlaatuinen. Voimalinjaan on pelkästään haettu yli 150 patenttia. Hybridien automaattinen monitilavaihteisto mahdollistaa poltto- ja sähkömoottorien monipuolisen käytön ja kokonaisuutta voidaan käyttää sekä sarja- että rinnakkaishybriditilassa. Järjestelmä toimii automaattisesti, ja käyttäjälle ajaminen on vaivatonta.

Moottorien käyttö tilanteen mukaan

Kahden sähkömoottorin, älykkään monitilavaihteiston ja polttomoottorin yhdistelmässä on mahdollisuus suureen määrään erilaisia ajotiloja.

Liikkeelle lähdetään siis aina sähköllä, sillä vaihteiston yhteydessä ei ole kytkintä, eikä polttomoottoria käytetä liikkeelle lähtöihin. E-TECH hybridit lähtevät paikaltaan aina suuremmalla sähkömoottorilla eli ajomoottorilla. Sähkömoottori antaa heti alussa täyden vääntömomentin, minkä vuoksi liikkeellelähdöt onnistuvat aina tyylikkäästi ja ripeästi – eli auto ampaisee liikkeelle kuin haukka kaislikosta.

E-TECH sopeutuu aina automaattisesti ajotilanteeseen. Renaultin E-TECH hybridit perustu-

vat sarja-rinnakkaisarkkitehtuuriin, jossa pystytään yhdistämään erilaisten hybridien (sarja-, rinnakkais- ja sarja-rinnakkais-hybrid) parhaat ominaisuudet. Moottorit voivat toimia erikseen tai yhdessä välittäen energiaa joko pyörille tai akulle.

Voimalinjassa moottoreita ja niiden tehon välitystä hallitaan kiihdytyksen ja voiman tarpeen mukaan. Lisäksi otetaan huomioon akun tila ja mahdollinen energian talteen otto. Teoreettisesti erilaisia ajotiloja moottoreiden ja vaihteiden suhteen on jopa viisitoista. Liikkeessä ollessa ajotila vaihtuu automaattisesti lähes huomaamatta, eikä ajajan tarvitse puuttua siihen millään tavalla.

E-TECH valitsee aina tilanteeseen parhaiten sopivan ajotilan, jolla optimoidaan päästöt ja energian käyttö sekä varmistetaan nautittava ajaminen.

Jarrutusenergia talteen

E-TECH tekee mahdolliseksi optimoida energian käytön myös sekä vauhtia hidastettaessa että jarrutettaessa. Kun ajaja nostaa töppönsä kaasupolkimelta ja vaihteenvalitsin on D (Drive eli aja) -asennossa, suurempi sähkömoottori (ajomoottori) alkaa toimia generaattorina. Se kerää hidastaessa syntyvää kineettistä energiaa ja muuttaa sen sähköenergiaksi, jolla ladataan ajoakkuja.

Vaihteenvalitsimessa on asento B (Brake eli jarrutus), joka tehostaa liike-energian talteenottoa eli itselataamista. Kun vaihteenvalitsin on asennossa B, moottorijarrutus on voimakkaampi ja auto voi ajaa lähes koko ajan yhdellä polkimella. Vauhti hidastuu tehokkaasti nopeuteen 7 km/h saakka, minkä jälkeen on käytettävä jarrupoljinta, mikäli halutaan vaikka pysähtyä kokonaan.

Kun ajaja painaa jarrupoljinta, pyritään ensisijaisesti tehostamaan regeneroivaa jarrutusta eli vauhtia hidastetaan moottorijarrutuksella ja samalla kerätään energiaa talteen. Varsinaiset jarrut otetaan toimintaan vasta, kun nopeutta pitää vähentää erityisen tehokkaasti. Regeneroivalla jarrutuksella saadaan kerättyä talteen kineettistä energiaa.

Raimo Peräkylä Oy
MAARAKENNUKSEN LAADUNVALVONTA & TESTAUS
raimoperakylaoy.fi

VRK
VAASAN RAKENNUSKORJAUS OY / AB
VASA BYGGNADSREPARATION
Vöyrinkatu - Vörögatan 13, 65100 VAASA - VASA

TILAA! TOSIMIES

TERVEYSPROJEKTI **Karpalo**
- tähtää kokonaisvaltaiseen elämäntapamuutokseen
Terveysprojekti Karpalo ry -
www.terveysprojekतिकarpalo.fi

LHT – Posti Oy
Posti Green

KAIKKI MITÄ TARVITSET PYÖRÄILYYN

CHEBICI

chebici.fi | 09 286 559 | Vanha yhdystie 2 | 04430 Järvenpää